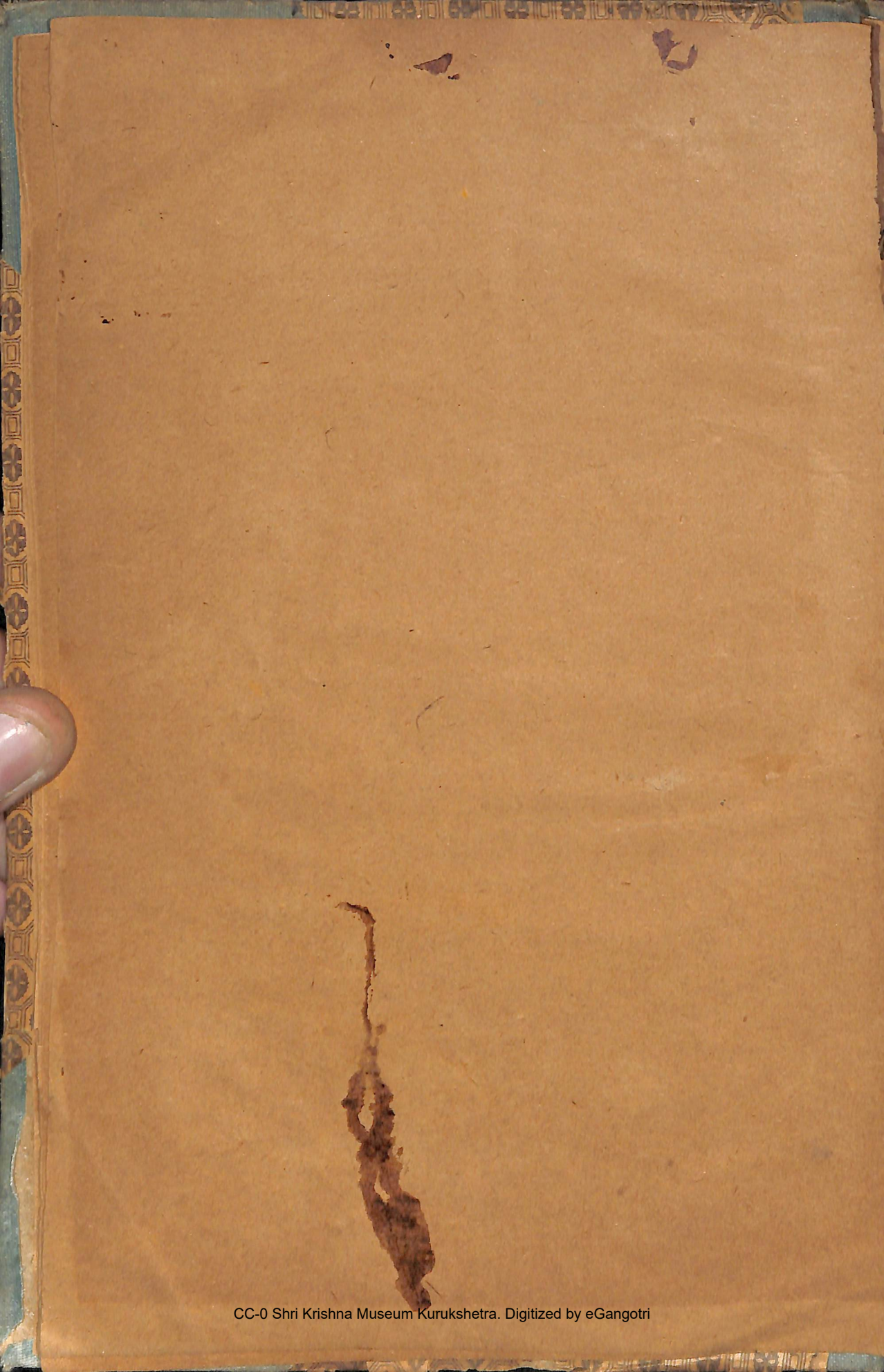

لینکن سنسنام
۱۰ صید ۱۹۸۱
سید زارنگ
فصل

قلم و رطل
جمادی

لش سنہ نام سیکھا شا اردو

رجسٹری شدہ

مطبع اقبال دہلی میں مثنیٰ محمد براہیم کے استقامت چھپا

قیمت فی جلد ۵

श्रीगणेशायनमः

य विष्णुसहस्रनाम
सटीक लिख्यते

श्लोक

यस्य स्मरण मात्रेण जन्म
संसार बंधनात् । विमुच्य
ते नमस्तस्मै विष्णवे प्रम-
विष्णवे ॥१॥

अर्थ - जिसके स्मरण मात्रसे
(मनुष्य) (जन्ममरण) रूपी
संसार के बंधन से छूट जाता है
उस प्रकाशवान् व्यापक विष्णु
के अर्थ नमस्कार है ॥१॥
॥६॥ ॥६॥ ॥६॥ ॥६॥ + ॥

सरी گیشائے نمہ

یہ ترجمہ سمیت

وِشنُو سہس्र نام

لکھتے ہیں

اشلوک

یسیہ سمرن ماترینا جنم سنسار
بندہ نات + بچتے منس
تسمی بشنو سے بر بھہ بشنو
+ ۱ + (ترجمہ)

جس کے سمرن ماتر سے (منشیہ)
(جنم مرن) روپی سنسار کے
بندھن سے چھوٹ جاتا ہے اس
پرکاش دان بیاپک وِشنُو
کے ارتھ - نمسکار ہے + ۱ +

नमः समस्तभूताना मा-
दिभूताय भूमते । अ-
नेक रूप रूपाय विष्णवे
प्रभविष्णवे ॥२॥

अर्थ - सव जीवों से पहले हो-
ने वाले अपनी शक्ती से पृथ्वी को
धारण करने वाले सर्व रूप व्या-
पक प्रकाशवान् विष्णु के अ-
र्थ नमस्कार है ॥२॥

वैशंपायन उवाच । श्र-
त्वा धर्माण्यशेषेण पाव-
नानि च सर्वशः । युधिष्ठि-
रशान्तनवं पुनरेवाभ्य-
भाषतः ॥३॥

अर्थ - वैशंपायनजी बोले ।
सब प्रकार से पवित्र सब धर्मों
को सुनकर राजा युधिष्ठिर भीष्म
पितामहजी को फिर बोले ॥३॥

॥६९॥ ॥६९॥ ॥६९॥ ॥६९॥

منه ستمت جھوتانا ما و جھوتائے
جھوہرتے : انیک روپ روپائے
بشنوے برجھہ بشنوے ॥ ۲ ॥

ترجمہ - سب جیووں سے پہلے ہونوالے
اپنی شکست سے پرتھوی کو دھارن کرنوالے
سب روپ بیاپک پرکاشواں بشنو
کے ارتھہ نمسکار ہے۔

॥ ۲ ॥ ویثتم پائیو باہیہ اشترو
دھرم ان شیکھینا پاونانی چہ
سرب شہ مدید ہشتہ شانت

نوم پینر لواجھ بہاشتا ॥ ۳ ॥
ترجمہ - ویثتم پائین جی بولے سب پرکار
سے پوتر سب دھرموں کو سکر راجا
یدہ ستر بھیشتم پتا مھ جی کو پھر بولے

॥ ۳ ॥ ॥ ۳ ॥ ॥ ۳ ॥

युधिष्ठिर उवाच । किमे
कं दैवतं लोके किंवा -
थेकं परायणम् । स्त
वत्तः कंक मर्चत्तः प्राप्नु -
युमानवाः शुभम् ॥ ४ ॥

अर्थ = राजा युधिष्ठिर ने कहा
कि लोक में कौनसा (वह) एक
देवता है और कौन वह एक है
जिसका मन और बुद्धी से परे स्था
न है और मनुष्य किस किसका अ
र्चन और स्तुति करके प्राप्त हुए ॥ ४ ॥

को धर्मः सर्व धर्माणां म -
वतः परमो मतः । किं ज
पन्मुच्यते जन्तुर्जन्म सं -
सार बंधनात् ॥ ५ ॥

अर्थ = सब धर्मों के बीच आपको
कौनसा धर्म प्रिय है और (यह) जीवा
त्मा क्या जपता हुआ जन्म मरण रूपी सं
सार के बंधन से कूट जाता है ॥ ५ ॥

یڈیشتر و با چاندیکه کیسکم دیوتم لوکے
کرم واپے کرم پر اینیم یستونشکنک
مرحنتہ پر اینیمیر مانواہ شہم ॥ ۴ ॥

ترجمہ = راجا یڈیشتر نے کہا۔ لوک میں کونسا
(وہ) ایک دیوتا ہے اور کون وہ ایک ہے
جسکا من اور بُدھی سے پرے استہان
ہے اور منش کس کس کا ارچن اور استی
کر کے پراپت ہوئے ॥ ۴ ॥

کو دھرمہ سرب دھرمانام بہوتہ
پر مومتھہ یکم جین مجھے جتر
جھم سنسار بندہ نات ॥ ۵ ॥

ترجمہ = سب دھرموں کے بیچ آپ کو کونسا
دھرم پر یہ ہے اور (یہ) جیو آتما کی جپتا
ہوا جھم مرن روپی سنسار کے بندھن
سے چھوٹ جاتا ہے ॥ ۵ ॥

श्रीभीष्मउवाच । जगत्प्रभुं
देवदेवमनन्तं पुरुषोत्तमं
म् । स्तुवन्नाममहस्रेण पु-
रुषः सततोत्थितः ॥ ६ ॥

अर्थ - श्रीभीष्मपितामहबोले । प्रा-
तःकाल उठकर पुरुषसंसारके स्वामी
देवताओंके देवता अनन्त पुरुषोत्तम
की सहस्रनामसे स्तुतिकरता हुआ स-
ब दुःखोंको उलंघन कर जाता है ॥ ६ ॥

तमेव चार्चयन्नित्यं भक्त्या
पुरुषमव्ययम् । ध्यायन्स्तु
वन्नमस्यंश्च यजमानस्तु मे
वचा ॥ ७ ॥

अर्थ - भक्ती से उसी अविनाशी पु-
रुषका नित्य अर्चन करता हुआ -
ध्यानस्तुतिनमस्कार और उसी का
पूजन करता हुआ मनुष्य सब
दुःखों से पार हो जाता है ॥ ७ ॥

॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥

बैश्वन्तरो बाचा : जगत् प्रभुं दीप्य
न्तं प्रशुक्लं : अस्तु नमः स्रेण
प्रशुक्लं तत्तु ॥ ६ ॥

बैश्वन्तरो पितृमह बोले - प्रातः काल अष्ट
कर प्रशुक्ल संसारके स्वामी दीवताओं के
दीवता अनन्त प्रशुक्ल की सहस्रनाम से अर्चता करता
हो सब दुःखोंको उलंघन कर जाता है ॥ ६ ॥

नमो जगत्प्रभुं नमो भक्त्या
पुरुषमव्ययम् । ध्यायन्स्तु
वन्नमस्यंश्च यजमानस्तु मे
वचा ॥ ७ ॥

नमो जगत्प्रभुं नमो भक्त्या
पुरुषमव्ययम् । ध्यायन्स्तु
वन्नमस्यंश्च यजमानस्तु मे
वचा ॥ ७ ॥

॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥

अनादि निधनं विष्णुं सर्व
लोकमहेश्वरम् । लोका-
ध्यक्षं स्तुवन्नित्यं सर्व दुः-
खातिगो भवेत् ॥ ८ ॥

अर्थ - अनादि और नाश से रहित
तत्संपूर्ण लोकों का ईश्वर और स्वा-
मी व्यापक विष्णु की स्तुति करता
हुआ मनुष्य सब दुःखों से पार हो-
जाता है ॥ ८ ॥

ब्रह्माण्यं सर्वधर्मज्ञं लो-
कानां कीर्तिवर्धनम् । लो-
कनाथं महद्भूतं सर्वभूत
भवोद्भवम् ॥ ९ ॥

अर्थ - दयालू और सब धर्मों को जा-
नने वाला लोकों की कीर्ति बढ़ाने
वाला लोकों का स्वामी सबसे बड़ा स-
ब जीवों की उत्पत्ति के कारण विष्णु
की स्तुति करता हुआ मनुष्य सब
दुःखों से पार हो जाता है ॥ ९ ॥

अनादि तन्म स्रष्टुं स्रष्टुं लोक
मेश्वरं लोकेश्वरं स्रष्टुं
स्रष्टुं स्रष्टुं स्रष्टुं स्रष्टुं ॥ ८ ॥

ترجمہ - انا دی اور ناش سے رہت
سمپورن لوکوں کا ایشور اور سوامی بیا یک
و شئو کی استی کرتا ہوا منشہ سب
دکھوں کے پار ہو جاتا ہے ॥ ۸ ॥

برہمہ سب دہریم لوکا نام کیرت
بروہنم لوک ناتھم مہد بھوتم
سرب بھوت بہو ود بھوتم ॥ ۹ ॥

ترجمہ - دیا لو اور سب دھرموں کو جاننے
والا لوکوں کی کیرتی بڑھانے والا لوکوں کا
سوامی سب سے بڑا سب جیووں کی
اُتپتی کے کارن و شئو کی استی
کرتا ہوا منشہ سب دکھوں سے پار
ہو جاتا ہے ॥ ۹ ॥

सधमे सर्वधर्माणां धर्मोऽ
धिकतमो मतः । यद्वत्तथा
पुण्डरीकाक्षस्तदैवैरर्च्यते
सदा ॥१०॥

अर्थ - यह धर्म मुझको सब धर्मों
में अधिक प्रिय है जो कि भक्ती से -
कमल नयन भगवान् की स्तुति और
पूजन मनुष्य सदा करे ॥१०॥

परमं यो महत्तेजः परमं-
यो महत्तपः । परमं यो म-
हद्ब्रह्म परमं यः परायण-
म ॥११॥

अर्थ - जो सूर्यादिकों में पर-
म तेज ऋषि मुनियों में परम त-
प और सब पदार्थों में परम ब्र-
ह्म और मन बुद्ध्यादिकों से परे
परम रूप है ॥११॥

॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अश्मे त्रिभुवनं देवनाम देवमो
दिकं तमोत्तमं यद्वत्तथा
पुण्डरीकाक्षस्तदैवैरर्च्यते
सदा ॥१०॥

ترجمہ - یہ دھرم مجھ کو سب دھرموں میں ادھک
پر یہ ہے جو کہ بھکتی سے کل میں بھگوان کی
استی اور پوجن منشیہ سدا کرے ॥ ۱۰ ॥

پر م یو مہیچھہ پر م یو مہیچھہ پر م یو مہ
بر مھا پر م یہہ پرا ایم ॥ ۱۱ ॥
ترجمہ - جو شور یا دکوں میں پر م تیج رشی
مینیوں میں پر م تپ اور سب پدارتھوں
میں پر م بر مھ اور من بدھیا دکوں سے
پر م پر م روپ ہے -

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

पवित्राणां पवित्रयोमंग
लानांचमंगलम् । दै-
वतं देवतानांचभूतानां
योऽव्ययः पिता ॥१२॥

پوتر نام پوترم پومنگلا نام چه منگلم
ديوتم ديوتانا نام چه ديوتانا نام
يو ويه پتا ۱۲ ۵

अर्थ - और जो पवित्रों में प-
वित्र और सब मंगलों में मंगल
और सब देवताओं के बीच देव
ता सब जीवों का अविनाशी र
क रूप रक्षा करने वाला परमेश्व
र है ॥१२॥

ترجمہ - اور جو پوتروں میں پوتر اور سب
منگلوں میں منگل اور سب دیوتاؤں
کے بیچ دیوتا سب جیوؤں کا ابدی
ایک روپ رکشا کرنے والا پریشور
ہے ۱۲ ۱۱

यतः सर्वाणि भूतानि भ-
वन्त्यादि युगागमे । यस्मिं
श्च प्रलयं यान्ति पुनरेव
युगक्षये ॥१३॥

يتمه سربان ديوتاني بهونتيا
دي يوكا گئے اسمشچ پر ليم
يانتى سينير يوكشے ۱۳ ۵

अर्थ - उसी से सृष्टि की आदि
में सब जीव होते हैं फिर सृष्टि
के नाश होने पर उसी में लीन
हो जाते हैं ॥१३॥

اُسی سے سرشت کی آدمیں سب جیو
ہوتے ہیں پھر سرشت کے ناش
ہونے پر اُسی میں لین ہو جاتے ہیں۔

॥ ६९ ॥ ६९ ॥ ६९ ॥ ६९ ॥

॥ ۱۳ ॥ ۱۳ ॥ ۱۳ ॥ ۱۳ ॥

सत्यलोक प्रधानस्य ज-
गन्नाथस्य भूपतेः । वि-
ष्णोर्नामसहस्रस्येष्टं षष्ठं-
पापभयापहम् ॥१४॥

अर्थ - हे राजन् । उस जगत के
नाथ लोक प्रधान परमेश्वर वि-
ष्णु के सहस्रनाम पाप और भ-
य के नाश करने वाले मुझ से-
सुनों ॥१४॥

यानि नामानि गौणानि-
विरव्यातानि महात्मनः ।
ऋषिभिः परिगीतानि ता-
नि वक्ष्यामि भूपते ॥१५॥

अर्थ - हे राजन् । ऋषियों
ने भगवान् के जौन से गुण ना-
म विरव्यात किये हैं उनको क-
हूंगा ॥१५॥

॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥

سنّیہ لوک پردہا سے جگنا تھسیہ
بھوپتے وشنور نام سہسرم
مے شرُن پاپ ہیہا پھم ۥ ۱۴ ۥ

ترجمہ - ہے راجن - اوس جگت کے
ناٹھ لوک پردہاں پریشور وشنو کے
سہسرنام پاپ اور ہیہے کے ناش کرنے
والے مجھ سے سنو ॥ ۱۴ ॥

یان نامان گورانی کھیا تانی ہما تہ
شجھہ پرگیتانی تان و کشیام
بھوپتے ॥ ۱۵ ॥

ترجمہ - ہے راجن - رشیوں نے بھگوان
کے جوں سے گُن نام کھیا ت کیے ہیں
اُن کو کہوں گا۔

॥ ۱۵ ॥ ۱۵ ॥ ۱۵ ॥

ऋषिर्नाम्नां सहस्रस्य वेद-
व्यासो महामुनिः । कन्दो
ऽनुष्टुप् तथा देवो भगवान्
देवकी सुतः ॥ १६ ॥

अर्थ - इन सहस्र नामों का वेद
व्यास ऋषि है और अनुष्टुप् कंद है
और देवकी पुत्र भगवान् देवता है
॥ १६ ॥ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

ओं विष्णुं जिष्णुं महाविष्णुं
प्रमविष्णुं महेश्वरं । अने
करूपदैत्यान्तं नमामि पु-
रुषोत्तमं ॥ १७ ॥

अर्थ - अनेक रूप धारण क
रके दैत्यों को मारने वाले पुरु
षोत्तमं विष्णु महाविष्णु प्रकाश
वान् विष्णु महेश्वर को प्रणामं क
रता हूँ ॥ १७ ॥

॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥

श्त्र नाम नाम सहरसै वीडो या
सुमहा मन्हे चन्द्रो अन्तिप तत्ता
दियो वज्ज्गो वन दियो की स्ते ॥ १७ ॥

ترجمہ - ان سہسرتاموں کا ویدو یا
رشی ہے اور ایشٹپ چھند ہے اور
دیوی پترجنگوان دیوتا ہے ॥ १७ ॥

و شتم و شتم و شتم و شتم و شتم
و شتم و شتم و شتم و شتم و شتم
و شتم و شتم و شتم و شتم و شتم
و شتم و شتم و شتم و شتم و شتم

ترجمہ - انیک روپ دھارن کر کے دیتوں
کو مارنے والے پرشوتم وشنو مہا وشنو
پرکاش وان وشنو مہیشور کو پرنام
کرتا ہوں ॥ १۷ ॥

॥ ॥ ۱۷ ॥ ॥ ۱۷ ॥ ॥ ۱۷ ॥ ॥ ۱۷ ॥ ॥

अस्य श्रीविष्णोर्दिव्यसह
स्रनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य
श्रीभगवान् वेदव्यासऋ-
षिरनुष्टुप्कन्दः श्रीकृष्ण
परमात्मा देवता अमृतांशु
द्भवो भानुरिति बीजम् ॥

अर्थ - इस उत्तम महामन्त्र वि-
ष्णुसहस्रनाम का भगवान् वेदव्या-
सऋषि और अनुष्टुप्कन्द और
श्रीकृष्ण परमात्मा देवता है अमृ-
त रूपी किरणों से उत्पन्न हुआ-
सूर्य यह इसमें बीज है ॥

اَسْشَمِی وِشْنُوْر دِیْیَہ
سہسرنام استوتربہامنتر
سے بھگوان وید ویا س
رشی رشتپ چہندہ شری
کرشن پر ماتا دیوتا امرتام
شد بہو وپہا نورتی بیجم
ترجمہ - اس اوٹم ہامنتر وشنو سہسرنام
کا بھگوان وید ویا س رشی اور رشتپ
چہندہ اور شری کرشن - پر ماتا دیوتا ہے
امرت روپی کرنوں سے اوتپن ہوا سو یہ
اس میں بیج ہے ॥ ॥

देवकी नन्दनः स्रष्टेति श-
क्तिः त्रिसामासमगः सामे-
ति हृदयम् शंखमृन्मन्द
कीचक्रीतिकीलकम् शा
रंगधन्वागदाधर इत्यस्त्र-
म् रथांगपाणिरक्षोभ्य इ-
तिकवचम् ॥ २ ॥

अर्थ - देवकी के पुत्र संसार के उ-
त्पन्न करने वाले ह ही शक्ति अर्था
त् सामर्थ्य है कर्म उपासना ज्ञान को
सामवेद की रीति से जानने वाले औ-
र सामवेद के पारंगता श्रीकृष्ण सा-
मवेद रूप हैं यह हृदय है शंख औ-
र खड्ग चक्र के धारण करने वाले य
ही दुष्टों को दंड और रोक देने । अर्थ की
लक है शारंग नाम धनुष और गदा धा-
रण करने वाले यह अस्त्र है रथ का
पहिया हाथ में धारण किया भीष्म पि-
तामह वीराक्षसों के अर्थ यह कवच
अर्थात् वस्त्र है ॥

द्वितीय की तन्द्रे शक्ति त्रिसामासक
सामित् ब्रह्म शक्ति ब्रह्म नन्द की
चक्री अती किलिक शरंग हनुगद और
यिस्त्रम रत्नाङ्गिनी रक्षोभ्याती कोचम् ॥
२॥ - द्वितीय की त्रिसामासक के अर्थ कोचम् -
यिस्त्रम - अर्थात् सामर्थ्य है कर्म उपासना
ज्ञान को सामवेद की रीति से जानने वाले औ-
र सामवेद के पारंगता श्रीकृष्ण सा-
मवेद रूप हैं यह हृदय है शंख औ-
र खड्ग चक्र के धारण करने वाले य
ही दुष्टों को दंड और रोक देने । अर्थ की
लक है शारंग नाम धनुष और गदा धा-
रण करने वाले यह अस्त्र है रथ का
पहिया हाथ में धारण किया भीष्म पि-
तामह वीराक्षसों के अर्थ यह कवच
अर्थात् वस्त्र है ॥

॥ यह लفظ फारसी ऐसी खजत्रो है का होता है
जो हाथ में पहنتे हैं कि वह कसनी तक आजाय ॥

उद्धवः शोभणो देव इति
परमो मन्त्र श्रीकृष्णप्रो-
त्यर्थ सहस्रनाम स्तोत्र-
जपे विनियोगः ॥ अथ
करन्यासः ॥

अर्थ - उत्पत्ति और विनाश क
रते हैं यह परम मन्त्र है श्रीकृष्ण
की प्रीति के अर्थ सहस्रनाम स्तो
त्र के जप में विनियोग है यह पं
ढकर जल छोड़ देना चाहिये ।
अब हाथों को पवित्र करने के अ
र्थ करन्यास विधि परमेश्वर के
गुण कर्मों का ध्यान करके अंगू
ठा आदिकों को छूना चाहिये-
जैसा कि आग है ॥

اَدَبُوهُ كَشَوْبَهُنُو دِيَوَاتِي پَرْمُوتَر
شری کرشن پریترتھے سہسرنام
استوترجیے ونیوگہ
ارتھ کرنیاسہ
ترجمہ - اوتپتی اور بنائش کرتے ہیں-
یہ پر مانتہ ہے - شری کرشن کی پریتی
کے ارتھ سہسرنام استوتر کے جب
مین ونیوگ ہے - یہ پڑھ کر جل چھوڑ
دینا چاہئے - اب ہاتھوں کو - پوتر
کرنے کے ارتھ کرنیاس بدھی پریشور
کے گن کرموں کا دھیان کر کے -
انگوٹھا ادا کوں کو چھونا چاہئے - جیسا کہ
آگ ہے -

ॐ रुद्रवाय अंगुष्ठाभ्यां नमः ।
 ॐ क्षोभणाय तर्जनीभ्यां नमः ।
 ॐ देवताय मध्यमाभ्यां नमः ।
 ॐ रुद्रवाय अनामिकाभ्यां
 नमः । ॐ क्षोभणाय कनि-
 ष्ठाभ्यां नमः । ॐ देवाय क
 रतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ।
 इति करन्यासः ॥

अर्थ उत्पत्तिकरनेवालेके अर्थ
नमस्कारहै ऐसा ध्यान करके देनों हा
थोंके अंगूठोंको कुंवा चाहिये । क्षोभणा
य । ऐसा कहकर तर्जनियोंको कुंवे ।
देवाय । ऐसा कहबीचकी अंगलियों
को कुंवे । उद्वाय । ऐसा कह छोटी
अंगलिके पासकी अंगलियां कुंवे । क्षो
भणाय । कहकर छोटी अंगलियोंको
कुंवे । देवाय । प्रकाशरूपाय । से-
सा ध्यान कर देनों हाथों की पीठ मि
लापरमेश्वरको प्रणाम करै । इति
करन्यास ॥

اوم اوہو اے انگٹہا بھیم
 نمہ ۛ اوم کشوہنا ئے ترجمہ
 بہیم نمہ ۛ اوم دیوا اے
 مدہ ماہیم نمہ ۛ اوم اوہو اے
 انا م کا بہیم نمہ ۛ اوم کشوہنا اے
 کشہام بہیم نمہ ۛ اوم دیوا اے
 کرٹل کرٹہا بہیم نمہ ۛ ائی کرٹیا سہ
 ترجمہ۔ اوٹپی کرنیوالے کے اٹھٹھ ٹسکار ہے ایسا
 دبیاں کر کے دونوں ہاتھوں کے انگٹھوں کو چھونا
 چاہئے کشوہنا اے ایسا کہ ترجمہوں کو چھوے
 دیوا اے۔ ایسا کہ کنچ کی انگلیوں کو چھوے۔
 اوہو اے ایسا کہ چھوٹی انگلی کے پاس کی
 انگلیوں کو چھوے کشوہنا اے کہ چھوٹی انگلی کو
 چھوئے دیوا اے پرکاش واپے ایسا دبیاں کر
 دونوں ہاتھوں کی بیچھے لاپشور کو پرنام کرے۔
 الی کرٹیا سہ

अथ हृदयादिरवङ्गन्यासः
 सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः ज्ञा
 नाय हृदयाय नमः सहस्र
 मूर्द्धा विश्वात्मा ऐश्वर्याय
 सिरसे स्वाहा सहस्रार्चिः
 सप्तजिह्वः शक्तैश्चिरवायै
 वषट् त्रिसामासामगः साम
 कलायः कवचाय हुं ॥

अर्थ - इसके उपरान्त हृदय को आ
 दिले छः अंगों का स्पर्श है। सुन्दर है व्र
 त संकल्प जिनका। श्रेष्ठ है मुख जिसका।
 जो सूक्ष्म ज्ञान रूप परमेश्वर है। उसके
 अर्थ नमस्कार है। ऐसा कह हृदय के हा
 थ लगावे। सहस्रमस्तक वाला ससार का
 आत्मा ऐश्वर्य रूप भगवान् ऐसा ध्यान क
 र शिर के हाथ लगावे। श्रेष्ठ पदार्थों की आहु
 ति भोगने वाला स्वाहारूप। सहस्रों शिरवा
 जिस अग्निरूप परमेश्वर के हैं और सात जि
 ह्वा वाला सामर्थ्य रूप भगवान् है। ऐसे ध्या
 न से चौटी को छुवे। वषट् हवा भोगने वाला
 कह कर कांड वय सहित साम वेद के गान
 करने वाले पारंगत क्लरूप का ध्यान कर
 दोनो भुज मूलों को छुवे। हुं दुष्टों के नाश
 के अर्थ ॥

اتھہ ہر یا دیکھ کر نگ نیاستہ : سب سے بڑا شکر
 سونگشہ کیا ناے ہر دیاے غمہ : سب سے
 مورو ہاوشواتا ایشوریاے ہر سے
 سوا ہا : سب سے ارچہ سپت چہ ہیا شکتی
 شکہائی وکھٹ ترسا ماسا گھہ سام بلایہ

کو چاہئے ہم :

ترجمہ - اسکے اوپر انت ہر دے کو آدے چھ لگوکا
 اسپر ش ہو سندر ہو برت منکلب جسکا شریہ ہے
 گھہ جسکا جو سونگشہ کیا ناے ہر پرشور ہے اسکے اتھ
 نکار ہے ایسا ہر برک کے ہاتھ لگا دے سب سے شکر
 والا سمار کا اتما ایشوریاے ہر بھگوان ایسا دیان
 کر کے ہاتھ لگا دے۔ سب سے پدارتھوں کی آہوتی بھو
 والا سوا ہا روپ سب سے شکر ہا جس گنی روپ
 پرشور کے ہر اے رسات چہ ہیا والا سام تھہ روپ
 بھگوان ہے۔ ایسے ہیماں سے چوٹی کو چھوے۔
 وکھٹ ہو ہی بھو گئے والا ہر کا نڈر یہ بہت سام
 کے گان کرنے والے پارگنتا بل روپ کا
 دھیان کر دو نول بھجے مولوں کو چھوے
 ہم دشتوں کے ناش کے ارٹھہ۔

रथांगपाणिरक्षोभ्यः तेजसे
नेत्राभ्यां वौषट् शारंगधन्वा
गदाधरः वीर्याय अस्त्राय
फट् ऋतुः सुदर्शनः का-
लः भूर्भवः स्वरोमदिग्वन्धः
॥ इति हृदयादिन्यासः ॥

अर्थ - रथका पहिया हाथ में-
राक्षसों के मारने के अर्थ हवि भोग
ने वाले परमेश्वर का ध्यान करणे
से तेज रूप भगवान का ध्यान क
र आँखों को छुवे । शारंगनाम ध-
नुष और गदा को धारण करने वा-
ले प्राक्रम रूप अस्त्र रूप का ध्यान
कर दोनों हाथों से ताल शब्द करै
कहाँ ऋतु रूप देखने में अच्छे ल
में एक रस पृथ्वी अंतरिक्ष और स्व
र्ग में प्रणव रूप हो व्यापक यह दि-
शाओं का बंधन है । ऐसे हृदय को आ
दिले न्यास करै । अर्थात् अंगों को छुवे

रत्नांग पानी कशुबे निज से नित्रा
बह्याम वौकटः शारंगः दंडाङ्गदोह
सिरिये अस्त्राये पेटः रत्ने सु-
रश्मि काले भूरो भूरो सुमङ्गल
रत्नी हरिदायिनी

ترجمہ - رتھ کا پہیا ہاتھ میں راکشوں کے مارنے
کے ارتھ ہوئی بھو گئے والے پریشور کا دیان
کرایے تیج روپ بھگوان کا دھیان کر اٹھو
کو چھوے - شارنگ نام دھنیش اور گدا کو
دھارن کرنے والے پر اکرم روپ اस्त्र روپ
کا دھیان کر دونوں ہاتھوں سے تال شبہ
کرے چھوٹے رت روپ دیکھنے میں اچھے لگیں ایک
رس پر تھوئی انت رکش اور سرگ میں پر تو
روپ ہو بیا یک یہ دشاؤنگا بندھن ہے -
اسے ہر دے کو آدے نیاس کرے - رتھا
انگوں کو چھوے -

ओं शान्ताकारं भुजगशयनं
पद्मनाभं सुरेशं विश्वाधारं
गगनसदृशं मेघवर्णं श-
भाङ्गं लक्ष्मीकान्तं कम-
लनयनं योगभिर्ध्यानग-
म्यं वन्दे विष्णुं भवभयह-
रं सर्वलोकैकनाथम् ॥१॥

अर्थ - शान्त मूर्ति शेषनाग पर सो-
ने वाले कमल नाम देवताओं के स्वा-
मी संसार के आधार आकाश के स-
मान नील रंग वर्ण ऋतु के सा जल
वा दल के सा वर्ण श्रेष्ठ अंग लक्ष्मी
के प्यारे कंवल की बराबर हैं नेत्र-
जिम्मे योगियों से ध्यान प्राप्त-
से संसार के भय हरने वाले संपू-
र्ण लोकों के एक नाथ विष्णु भग-
वान को मैं वंदना करता हूँ ॥१॥
यह ध्यान भक्त करे ॥

॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

शान्ताकारं भुजगशयनं
पद्मनाभं सुरेशं विश्वाधारं
गगनसदृशं मेघवर्णं श-
भाङ्गं लक्ष्मीकान्तं कम-
लनयनं योगभिर्ध्यानग-
म्यं वन्दे विष्णुं भवभयह-
रं सर्वलोकैकनाथम् ॥१॥

ترجمہ - شانت مورتی شیش ناگ پر سونے
والے کامل نا بھ دیوتاؤں کے سوامی سنسار
کے آدھار اکاش کے سماں رنگ برن رت
کے سا جل بادل کے سا برن سریشٹھ
انگ لکشمی کے پیارے کنول کے برابر ہیں تیر
جس کے یوگیوں سے دھیاں پراپت -
ایسے سنسار کے پہئے ہرنے والے سمپورن
لوگوں کے ایک ناتھ وشنو بھگوان کو
میں بندنا کرتا ہوں - یہ دھیاں بھکت
کرے -

योगोयोगविदंनेताप्रधान
पुरुषेश्वरः । नारसिंहवपुः
श्रीमान्केशवः पुरुषोत्तमः ॥३॥

अर्थ - चित्तकीवृत्तिके रोकनेवाला योगी
गियोंके रक्षक प्रधान पुरुषोंके ईश्वर ।
नृसिंहजीका शरीरधारण करनेवाला-
शोभायमान । जलशायी । सब पुरुषोंमें
उत्तमरूप । भगवान्को नमस्कार है ॥३॥

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूता
दिर्निःधिरव्ययः । सम्भवो
भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरी-
श्वरः ॥४॥

अर्थ - सर्वरूप । और दुष्टोंके ना-
शके सर्वरूप । शिवस्थिररूप । स-
ब जीवोंके आदि ईश्वर । समुद्ररूप ।
अविनाशी उत्पत्ती करनेवाले । प्यारे
पालन करनेवाले । जिससे सब उत्प-
न्न हों स्वामी ईश्वरके अर्थ नमस्कार
है ॥४॥ ॥४॥ ॥४॥ ॥४॥ ॥४॥

युगो युगं दामनिता प्रदहान
प्रशिशूरे ॥ नारसिंहे वी

शरीरान् केशवः प्रशुम्भः ॥ ३ ॥
ترجمہ - چٹکی برتی کے روکنے والے یوگیوں کے
کشک پر دھان پرشوں کے پیشور نرسنگہ کا شری-
دھارن کرنے والے شوہا یان جل شانی سب
پرشوں میں اوتتم روپ - بھگوان کو نسا کر ہے ॥ ۳ ॥

सर्वे शर्बे श्वोः स्तैर्भोज्यता
द्विर्दधे रूपा ॥ समभोवो

नोभेता प्रभोः रूपाः ॥ ४ ॥
ترجمہ - سب روپ - اور دوشٹوں کے ناش
کے شرب روپ - شوہتہ روپ - سب جیوں
کے آدائیشور - سمدر روپ ابناشی - اوپتئی کرنے
والے - پیارے - پالن کرنے والے جس سے
سب اوپتین ہوں سوامی ایشور کے ارتھ
نسا کر ہے ॥ ۴ ॥ ॥ ۴ ॥ ॥ ۴ ॥ ॥ ۴ ॥

स्वयम्भूशम्भुरादित्यपुष्क
राक्षोमहास्वनः । अनादि-
निधनोधाताविधाताधा-
तरुत्तमः ॥५॥

अर्थ - अपने आप होने वाले । महा
देव रूप । सूर्य रूप । कमल नयन । बड़े
भारी । शतद्वय रूप । आदि अंत से रहित ।
सब जगत के धारण करने वाले ब्रह्म रू-
प । ब्रह्मा से भी उत्तम रूप । भगवान को
नमस्कार है ॥ ५ ॥

अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मना-
भोऽमरप्रभुः । विश्वकर्मा म-
नस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो द्र-
वः ॥६॥

अर्थ - परमाणु रहित इंद्रियों के स्वा-
मी । कमल नाम देवताओं के स्वामी इंद्र
रूप विश्वकर्मा शिल्पशास्त्र के प्रकाश-
क स्वायंभूव आदि मनु रूप रूपें हाव-
ष्ट । देवता स्थिर द्रव्य और द्रव रूप
भगवान को नमस्कार है ॥

سویمپو شنبه و رادتی پیشکرا
کشو مہاسنہ : انا و ندر ہنودھاتا
بد ہاتا و ہات رتہ : ۵ :

ترجمہ - اپنے آپ ہونی والا - مہا دیوروپ - سورپ
کمل نین - بڑے بھاری - شدہ روپ - آوانت سے
رہت - سب جگت کے دھارن کرنے والے - بھ
روپ - ہر مہا سے بھی اتم روپ بھگوان کو نمنسکار
ہے : ۵ : ۵ : ۵ : ۵ :

اپرے یوہرشی کیشمہ پیم نا بھو
مریچ بھو : بشو کرمانستشٹ
تہوشٹہاس تہور و دہرہ : ۶ :

ترجمہ - پرمان رہت اندریوں کے سوامی - کل
نا بھو - دیوتاؤں کے سوامی - اندر روپ -
بشو کرمان - شلپ شاستر کے پرکاشک - سوامی
آدمور روپ - روپ ہا تر شٹہا - دیوتا استہر
پرودہ - اور دہر و روپ - بھگوان کو نمنسکار ہے
: ۶ : ۶ : ۶ : ۶ :

अग्राह्यः शाश्वतः क्षणोऽत्र
हिताक्षः प्रतर्दनः । प्रभुत-
स्त्रिककुक्ष्यामपवित्रं मङ्ग-
लं परम् ॥ ७ ॥

अर्थ - जो सनबुद्धि से परे । सदा रह-
ने वाला - खेंचने वाला - ईषत रक्त हैं नेत्र
जि सके । प्रतर्दन राजा रूप । जा प्रतस्व-
प्र सुषुप्ति तीनों में रहने वाला । शुद्ध ।
मंगल रूप सब से परे है ऐसे भगवान को न
मस्कार है ॥ ७ ॥

ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः
श्रेष्ठः प्रजापतिः । हिरण्यग-
र्भो भूगर्भो माधवामधुसूदनः ८

अर्थ - सब का स्वामी । प्राणों का देने वाला
प्राण रूप सब से बड़ा अच्छा संसार का
स्वामी सूर्योदि स्वर्गोल है पेट में जिसके ।
पृथ्वी को भी पेट में धारण करने वाला ।
माया को आकाश में चला देने वाला । मधु
कैटभ को मारने वाला भगवान रूप से
संभगवान को प्रणाम है ॥ ८ ॥ ८ ॥

अगर भी शशुते कश्चुको भैत कश्चु
प्रिर्त्रुदने प्रिर्त्रुदने क्लिष्टा
प्रिर्त्रुदने क्लिष्टा

ترجمہ - جو سن بُدھی سے پرے - سدا رہنے والا -
کھینچنے والا - ایشت رکت ہیں نیز جسکے - پر ترروں راجا
روپ - جاگرت - سپین - سکھیت - تینوں میں رہنے
والا - شدہ - منگل روپ سب سے پرے ہے - ایسے
بھگوان کو نمسکار ہے ॥ ७ ॥

ایشانہ پرانہ پرائو جیشٹھ
شیشٹھ پر جاپتہ ہر نیہ گربھو بھو
گر بھو مادہ ہو و مدہ سودنہ ۸

ترجمہ - سب کا سوامی - پرائو نکا دینے والا - پران روپ
سب سے بڑا - اچھا سنسار کا سوامی سوریا دیو
گول ہے پیٹ میں جس کے - پر تھوی کو بھی پیٹ
میں دھارن کرنے والا - مایا کو اکاش میں چلانے
والا - مدہ کی بٹھ کو مارنے والا - بھگوان روپ -
بھگوان کو پر نام ہے ॥ ۸ ॥ ۸ ॥

इश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी
विक्रमः क्रमः । अनुत्तमो दुरा-
धर्षः कृतज्ञः क्षतिरात्मवान् ।

अर्थ - समर्थ शूरवीर धनुषधारी बु-
द्धिमान धारणवाला सबको उलंघन क-
र रहनेवाला शक्तिके साथ यथावत् वर-
ताववाला सबसे उत्तम जिससे सब
कोई भयमाने । किये को माननेवाला ।
जगतका करता आत्माज्ञानी निजबोध
रूप परमेश्वरको प्रणाम है ॥ ९ ॥

सुरेशः शरणं शर्म विश्व
रेता प्रजामवः । अहः संवत्स-
रेव्यालः प्रत्ययः सध्वे दशनः

॥ १० ॥

अर्थ - देवताओं का स्वामी शरणागति
रक्षक कल्याणरूप संसारका बीज जि-
ससे प्रजा हो दिनरूप परमाणुओं से ले-
स्वाम फलरूपक हो संवत्सररूप शेष
भाग हो पृथ्वीके धारण करनेवाला
ज्ञानरूप । सबको देखनेवाले ऐसे
भगवानको प्रणाम करते मये ॥ १० ॥

ایشور و کرمی دهنوی میداوی
و کرمه کرمه : انتمو د راد هر شه
کرنگیاه کر تر اتومان ۹

ترجمہ - ستمتھ شوریر دہنش دہاری - ہدہ وان -
دہارن والا سب کو اولنگہن کر رہنے والا - ریتی کے
ساتھ تہاوت برتاؤ والا سب سے اوقم جس
سے سب کوئی پہنے مانے کئے کو ماننے والا - جگت
کا کرتا - اتاگیا نی - پنج بودہ روپ پریشور کو پرنام ہے ۹

سر شمشیر شرم شرتا بشوریتا پر جا
بہوہ : آجھ سبت سرو بیا لھ

پر تیرے سرب دشمنہ ۱۰

ترجمہ - دیوتاؤں کا سامی - شرناگت - کرشک کلیمان
روپ سنسار کا بیج جس سے پر جا ہو - دن روپ
پر مانوں سے لے سانس - پلانگ ہو سبت سرو
شیش ناگ ہو پر تھوی دہارن کرنے والا - گیان
روپ سب کو دیکھنے والے بھگوان کو پرنام ہے
۱۰ ۱۰ ۱۰ ۱۰

अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः
सर्वादि रच्युतः । वृषाकपिर
मेधात्मा सर्वयोगविनिःसृतः ११

अर्थ - जन्ममरणरहित-सबकास्वा
मी-सिद्धान्तकाजाननेवाला-अष्टसि
द्धिरूप-सबसेआदिरूप-विनाशरहि
त-कामनापूरीकरनेवाला-अप्रमाण
अनंत-राजयोग-हठयोगादिसवयोग
जिससेपैदाहुगएँ-ऐसेभगवानको
नमस्कारहै ॥३१॥

वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्मा
समितः समः । अमोघः पुण्डरी
काक्षो वृषकर्मा वृषाकपिः १२

अर्थ - अष्टवसरूप और वसुओं में
है मनजिनका सत्यरूपको समान-
ता से देखनेवाला जिसके समान दू-
सरानहीं सब एक रूप वह रूप कम-
ल नयन कामनाके पूरण करने वा-
ला पापों का नाशक ऐसे भगवान्
को नमस्कार है ॥ १३ ॥

آجھہ سریشورہ سیدہ سیدہ سرباد
 رچوتھہ : برکھا پرمے پاتما سرب
 یوگ وختہ سرختھہ : ۱۱ :

ترجمہ جن مرن رہت سب کا سو امی۔ سدانت کا جانے
والا۔ شٹ سیٹھی روپ۔ سب سے آد روپ بنیاش
رہت۔ کامنا پوری کرنے والا۔ اپرمان۔ انت۔ راج
یوگ۔ ہتھ یوگ اور سب یوگ جس سے پیدا ہوتے
ہیں۔ ایسے بھگوان کو نمسکار ہے ॥ ۱۱ ॥

وَسُرُّوْهُنَّ سَيِّحًا سَامًا سَمِيحًا سَمِيحًا

اموگه پندری کا کشور کہ گزاری کا پچھہ ۱۲۰

ترجمہ۔ اسٹ و سو روپ۔ اور سو سو میں ہے
 من جس کا۔ ستمیہ روپ کو سمانتا سے دیکھنے
 والا۔ جس کے سماں دوسرا نہیں۔ سب ایک
 روپ بہم روپ۔ کمل نین۔ کامنا کو پورن کرنے
 والا۔ پا پور۔ کا ناشک بھگوان کو نمسکار ہے ॥۱۲॥

लोकाध्यक्षःसुराध्यक्षोद्य-
 म्माध्यक्षःकृताकृतिः। चतु-
 रात्माचतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्च
 त्रुर्भुजः॥१५॥

अर्थ - स्वर्गमृत्युपातालकास्वामी।
 देवताओं का स्वामी · धर्म का स्वामी · शू-
 भ अशूभ कर्मों के फलों का दाता। जा-
 गत · स्वप्न · सुषुप्ति · तुरीया। इन चारों
 अवस्थाओं में आत्मा रूप। चतुर-
 गिणी सेना का रचने वाला · चतुर्-
 ह रूप · चतुर्भुज भगवान को नम-
 स्कार करत भये ॥ १५ ॥

भ्राजिष्णुर्भोजनंभोक्तासहि-
 ष्णुर्जगदादिजः। अनद्योवि-
 जयेजेताविश्वयोनिःपुनर्वसुः

अर्थ - स्वयं प्रकाश · महा भोज्य लेहा
 चास्य रूप और इनका भोगने वाला।
 शिशुपाल आदि राक्षसों के कठोर वच-
 नों का सहने वाला · जगत से प्रथम हो-
 ने वाला · महा विष्णु निष्पाप · विजय रू-
 प · जीतने वाला · संसार की उत्पत्ति का
 स्थान · बारं बार अवतार लेने वाले भा-
 वान को नमस्कार है ॥ १६ ॥

लुकादिक्छेस्रादिक्छेस्रामादिक्छे
 क्रादिक्छे चित्तराताचित्रभूष
 चित्रदंष्ट्रश्चित्रभूषा ॥ १५ ॥

ترجمہ - سُرک مرتیو پاتال کا سوامی - دیوتاوں کا سوامی
 دہرم کا سوامی - شبہہ اشبہہ کرموں کے پھلوں کا داता
 جاگرت - سنین سکپیت - تریا - ان چاروں اوتہاؤں
 میں آماروپ چترنگنی سنیا کارچنے والے زرنگرو
 چترنج بھگوان کو نمسکار ہے ॥ ۱۵ ॥

بہراجشترہیوجمہیوکتا سہشترجگا-
 دجہ ॥ انگہو وجیو جیتا بشو یونہ
 پینر بھ ॥ ۱۶ ॥

ترجمہ - سویم پرکاش - بھکش بہو تجر لیہہ چوسیروپ
 اور ان کا بھو گنے والا - ششپال آدرک شسوں کے
 کٹھن بچوں کا سننے والا جگت سے پرچم ہونی والا
 ہما بشنو - نشاپ - وجے روپ - جیتنے والا
 سنسار کی اوتیٹی کا استہان - بارم یار اوتار لینے
 والے بھگوان کو نمسکار ہے ॥ ۱۶ ॥

उपेक्षो वामनः प्रांशुरमोघः शत-
चिह्नजितः । अतीन्द्रः संग्रहः
सर्गोद्धतात्मानियमोयमः १७

अर्थ - इन्द्रके समीप रहने वाला वाम
नावतार. सबसे जंचा. बहुरूप. पवित्र
ब्रह्मरूप. संहार करने वाला रुद्र. अष्टि
रूप. आत्मरूप सत्यसंकल्प धर्मराज
रूप हो. न्याय करने वाले भगवानके
अर्थ नमस्कार है ॥ १७ ॥

वेद्यो वेद्यः सदा योगी वीरहा
माधवो मधुः । अतिन्द्रियो महा
मायो महोत्साहो महाबलः १८

अर्थ - जानने योग्य. समस्त रोगों का
दूर करने वाला धन्वंतरीरूप. सदा स-
माधि लगाये योगीरूप. शूरवीरों को
हराने वाला. माया को आज्ञा में चला-
ने वाला. सर्वप्रिय पुष्परसरूप. आ-
त्मारूप. वड़ी माया रचने वाला. नि-
त्य आनन्दरूप वड़े पराक्रमी परमेश्व-
र को नमस्कार है ॥ १८ ॥

अपिन्द्रो बामन्धिरः शतशुक्रः शिख-
रः ॥ अतीन्द्रः संग्रहः ॥ सर्गोद्धतात्मा
नियमोयमः ॥ १७ ॥

॥ १७ ॥ ॥ १७ ॥ ॥ १७ ॥
ترجمہ - اندر کے समीप رہنے والا - बामना वतार सब

ओंछा - बहुरूप - पुत्र - ब्रह्मरूप - संहार करने वाला - अष्टि
रूप - आत्मरूप - सत्यसंकल्प - धर्मराज
रूप - न्याय करने वाले भगवानके
अर्थ नमस्कार है ॥ १७ ॥

वेद्यो वेद्यः सदा योगी वीरहा
माधवो मधुः । अतिन्द्रियो महा
मायो महोत्साहो महाबलः १८

॥ १८ ॥ ॥ १८ ॥ ॥ १८ ॥

ترجمہ - جاننے योगی سمست روگوں کا دور کرنے والا - धन्वंतरी
रूप - सदा समाधि लगाये योगी रूप - शूरवीरों को
हराने वाला - माया को आज्ञा में चला-
ने वाला - सर्वप्रिय पुष्परसरूप - आ-
त्मारूप - वड़ी माया रचने वाला - नि-
त्य आनन्दरूप वड़े पराक्रमी परमेश्व-
र को नमस्कार है ॥ १८ ॥

महाबुद्धिर्महावांयामहाश-
क्तिर्महाद्युतिः। अनिर्देश्यव-
पुःश्रीमान्मेयात्मा महादृष्ट-

क ॥ १९ ॥

अर्थ - महाबुद्धि है जिसकी बहुत है प-
राक्रम जिसका बड़ा है सामर्थ्य जिसमें।
बड़ा है शोभा जिसकी सबसे उत्तम है श-
रीर जिसका शोभा रूप अथाह बुद्धि-
वाला सुमेरु पर्वत को धारण करने वा-
ले भगवान को नमस्कार है ॥ १९ ॥

महेष्वासोमहीभरताश्रीनिवा-
सः सतांगतिः। अनिरुद्धसुरानं-
दोगोविंदोगोविदांपतिः ॥ २० ॥

अर्थ - बड़ा है धनुष जिसका इन्द्र रू-
प लक्ष्मी का आश्रय स्थान श्रेष्ठ पुरुषों
को गति ज्ञान का देने वाला समस्त व्या-
पक देवताओं का आनन्द रूप इन्द्रि-
यों के भेद जानने वाला योगियों के
स्वामी ऐसे भगवान को नमस्कार क-
रते भये ॥ २० ॥

महाबुद्धिर्महावांयामहाश-
क्तिर्महाद्युतिः। अनिर्देश्यव-
पुःश्रीमान्मेयात्मा महादृष्ट-

ترجمہ - ہا بڑی ہے جسکی بہت ہے پر اکرم
جسکا بڑی ہے سامرتھ میں بڑی ہے شو بہاگی
سب سے اوتھ ہے شری جسکا شو بہاروپ اتھا بڑی
والا - سُمیر پربت کو دھارن کرتے والے بھگوان
کو نساکار ہے۔ ۱۹ :: ۱۹ ::

مہیشوا سومی بہر تاشری ہوا سہ
ساتم کتھہ : انرودہ سُراندو
گو بندو گو و دم پتھہ :: ۲۰ ::

ترجمہ - بڑا ہے دھنش جسکا اندروپ لکشمی کا
آشریہ استھان شری پتھہ پرشوں کو گتی گیان کا
دینے والا سمت بیایک دیوتاؤں کا آند
روپ - اندریوں کے بھید جانتے والا -
یوگیوں کے سوامی - بھگوان کو نساکار
ہے :: ۲۰ :: ۲۰ ::

भरीचिदमनोहंसः सुपर्णो मुज
गोतमः । हिरण्यनामः सुतपाः
पद्मनामः प्रजापतिः ॥ २३ ॥

अर्थ - भरीचिद्रूपीरूप दुष्टों का नाश
करने वाला । सर्गुणनिर्गुणरूप गरुड-
रूप शेषरूप विराटरूप में प्रकाशरू-
प सुन्दरतरु रूप कमलनाम ब्रह्मरू-
प ऐसे भगवान को नमस्कार है ॥ २३ ॥

अमृत्युः सर्वदृक्सिंहः संधा
तासंधिमानस्थिरः । अजो दुर्मे
षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारि-

हो ॥ २४ ॥

अर्थ - मृत्युरहित समस्त जगत को-
ज्ञानचक्षु से देखने वाला । राक्षसों का
भारने वाला । सब जगत को धारण
करने वाला । प्रकृति पुरुषरूप दह्रा
हुआ । अजन्मा । खोटे पुरुषों पर क्रोध
करने वाला । दंडरूप दूर से सुनने वा-
ला । देवताओं के शत्रु राक्षसों को भा-
रने वाला । जो धर्मीत्मा है । उनको प्र-
णाम करने मये ॥ २४ ॥

میر کچھ دمنو ہنستہ سیر نو ہج گوئہ

ہتر نیہ ناجہ ستپاہ پدم ناجہ پرجا

پتھ ۲۱

ترجمہ - مریچ رشی روپ ۔ دشتوں کا ناश کرنے والا ۔
سرگن ۔ رنگن روپ ۔ گرڑ روپ ۔ سیش روپ
براٹ روپ میں پرکاش روپ ۔ سندرتپ روپ
کمل ناجہ ۔ برہماروپ ۔ بھگوان کو نمنسکار ہے ۲۱

امرتھ سرب دیک سنگھ سندھاتا

سندھ مانستہرہ ۲۲

شاستا و شرماتا سراسر ۲۲

ترجمہ - مرتیو رہت سیمت جگت کو گیان جگشو سے دیکھنے
والا ۔ راکشوں کا ماریو والا ۔ سب جگت کو دھارن کرنے
والا ۔ پرکرتی پرش روپ ۔ ٹھرا ہوا ۔ اجما ۔ کہوٹے
پیشوں پر کو دھ کر نیو والا ۔ دھڑ روپ ۔ دور سے سننے والا
دیوتاؤں کے شتر و راکشوں کا مارنے والا جو دہر ماتا
ہے اُس کو پرنام ہے ۲۲

गुरुर्गुरुत्तमो धामसत्यः स-
त्यपराक्रमः । निमिषोऽनि-
मिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदा-
रधीः ॥ २३ ॥

अर्थ - हितका उपदेश करने वाला-
हितके उपदेश करने वालों में उत्तम-स-
बमतों का धाम तीर्थरूप-सच्चा और स-
त्यपराक्रम-वलरूप-निमिषादि सम-
यरूप-कालरहित-वैजयंती माला धा-
रण करने वाला-वृहस्पतिरूप-उदार वु-
द्धीरूप भगवान् को नमस्कार है ॥ २३ ॥

अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान् न्यायो-
नेता समीरणः । सहस्रमूर्द्धे वि-
स्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥
अर्थ - सब चराचर के आगे रहने वाले
निवासरूप-शोभायमान-न्यायका-
री-रक्षाकर्ता-पवनरूप-सहस्र सिर-
वाला संसार का आत्मारूप अनन्त
नेत्रों वाला-अनन्त पैरों से चलने वा-
ला-ऐसे भगवान् को प्रणाम है ॥ २४ ॥

गुरुर्गुरुत्तमो धामसत्यः स-
त्यपराक्रमः । निमिषोऽनि-
मिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदा-
रधीः ॥ २३ ॥

ترجمہ - بہت کا او پیش کرنیوالا بہت کے او پیش کرنیوالوں
میں اوتھم سب متوں کا دھام تیرتھہ روپ - سچا - اور
سنتیہ پر اکرم - بل روپ - نگہا دسمے روپ - کال بہت
بیجنتی والا دبارن کرنیوالا - برہسپتی روپ - اودار
بڈھی روپ بھگوان کو نمنسکار ہے ॥ ۲۳ ॥

अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान् न्यायो-
नेता समीरणः । सहस्रमूर्द्धे वि-
स्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥

ترجمہ - سب چاچہ کے آگے رہنے والا - نواس
روپ - شو بہائے مان - نیا کے کاری -
رکشاکرتا - پون روپ - سہسرسر والا - سنسار کا
اتما روپ - اننت نیتروں والا - اننت پیروں سے
چلنے والا - ایسے بھگوان کو پرنام ہے ॥ ۲۴ ॥

आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः सं
प्रमर्दनः । अहं संवर्तको वह्नि
रनिलो धरणी धरः ॥ २५ ॥

अर्थ - अवतार रूप धारण करनेवा-
ला । इन्द्रियादि से परे । निर्गुण रूप होने
वाला । राक्षसों का मर्दन करनेवाला । ज्ञा-
न रूप । संवर्तक नाम । मेघ रूप । अग्नि
रूप । पवन रूप । शेषनाग रूप । भगवा-
न के अर्थ प्रणाम है ॥ २५ ॥

मुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वध-
रा विश्वभुगा विमुः । सत्कृती
सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नागयणो
नरः ॥ २६ ॥

अर्थ - भली भाँति प्रसन्न रूप । सदा प्र-
सन्न रहनेवाला । दुःख वयः रहित । संसा-
र को धारण करनेवाला । संसार के-
सुख का भोगनेवाला । सत्य का बनाने
वाला । आदर के योग्य । भक्तों के काज-
सिद्ध करनेवाला । जह्नु रूप । जल में
निवास करनेवाला । नर रूप भगवान्
को प्रणाम है ॥ २६ ॥

آرتنوزیر تاتا سیرتہ سم پر مردہ آہست
سنبت کو نہی ز نو دہر فی دہرہ ۲۵

ترجمہ - اوتار روپ ہارن کرنیوالا۔ اندر یاد سے پرے۔
زنگن روپ ہونیوالا۔ راکشسوں کامردن کرنیوالا گیان
روپ۔ سنبت تک نام۔ میگہہ روپ۔ اگنی روپ۔ پون
روپ۔ شیس ناگ روپ جھگوان کے ارتھہ
پر نام ہے ۲۵

سیر سادہ پر ساتا بشو دھرگ بشو
جھگ بچھہ ست کرات کتھ
سادہر جہنر نار اینو ترہ ۲۶

ترجمہ - بھلی بہانٹی پرشن روپ۔ سدا پرشن رہنے
والا۔ دکھ تریہ رہت۔ سنسار کو دہارن کرنیوالا۔ سنسار
کے سکھ کا بہو گئے والا۔ سٹیہ کا بنانیوالا۔ آدر کے
یوگ۔ بہکتوں کے کاج سیدہ کرنے والا۔
جہنور روپ۔ جل میں لو اس کرنیوالا۔ نر روپ۔
جھگوان کو پر نام ہے ۲۶

असंख्येयोऽप्रमेयात्मावशिष्टः
शिष्टकच्छुचिः । सिद्धार्थः सि
द्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसा

धनः ॥ २७ ॥

अर्थ - जिसका वारा पार नहीं जो अ-
नुमान से न आसके सबमें भिन्न हुआ
वेदविहित अनुष्ठान का करने वाला
पवित्ररूप सिद्ध प्रयोजन जो चाहे
सो करे अष्ट सिद्धियों का दाता सिद्धि
यों के साधने वाले परमेश्वर को प्रणाम
करते भये ॥ २७ ॥

वृषाही वृषभो विष्णु रूषपत्वा
वृषोदरः । वद्धेनो वद्धेमानश्च
विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ २८ ॥

अर्थ - कामनाओं के सिद्ध करने वाला
धर्मरूप व्यापक धर्मपर्वरूप भीमसे
नरूप वृद्धी करने वाला और बड़े
गासब से न्यारा श्रुतिनाम वेदका स
मुद्र अर्थात् जिससे वेद प्रागट् हुश
हैं ऐसे चैतन्य भगवान को नमस्का
र है ॥ २८ ॥ ॥ २९ ॥ ॥ २९ ॥ ॥ २९ ॥

अंके यो प्रमेयात्मावशिष्टः
शिष्टकच्छुचिः । सिद्धार्थः सि
द्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसा

धनः ॥ २७ ॥

ترجمہ جبکہ وارا پار نہیں جو ان سے نہ آسکے سب
میں بلا ہوا۔ وید و ہمت۔ آٹھ ٹہاں کا کرنیوالا۔ پوترپ
شدہ پر یوجن جو چاہے سو کرے۔ آٹھ سترپ
کا دانا۔ سترپیوں کے سادھنے والے۔ پریشور کو
پر نام ہے ۥ ۲۷ ۥ

برکہا ہی برکہم ہو و شتر برکہم پروا
برکہم دورہ ۥ بردہنوبردہما شتریکہ
شتر ساگرہ ۥ ۲۸ ۥ

ترجمہ - کامناؤں کا شدہ کرنیوالا۔ دہرم روپ بیاپک
دہرم پرب روپ۔ بھیم سین روپ۔ بردہی کرنے
والا۔ اور بڑھے گا سب سے نیارا۔ شترتی نام
وید کا سمندر۔ ارتہات جس سے وید پرکٹ ہوئے
ہیں ایسے چنے جگوان کو نساگر ہے ۥ ۲۸ ۥ

अमृतांशुद्रवोमानुःशशिवि-
न्दुःसुरेश्वरः। औषधंजगतः
सेतुःसत्यधर्मपराक्रमः ३१

अर्थ - अमृतरूपी किरणों को उत्पन्न
करनेवाला. मानुस्वरूप. अमृतपानक
रनेवाला ललाट से अमृतरूप. इन्द्र
रूप. औषधीरूप. रामचन्द्ररूप. स-
त्यधर्मरूपी. बलके धारण करने-
वाला जो ईश्वर है उसको प्रणाम है ३१

भूतमव्यभवनाथः पवनः पा-
वनाऽनलः। कामहा कामकृ-
तकांतः कामः कामप्रदः प्रभुः

॥ ३२ ॥

अर्थ - तीनों काल का स्वामी. वायुस्वरूप.
प. पवित्ररूप. अग्निरूप. कामदेव को
भस्म करनेवाला. शिवरूप. कामदेव को
उत्पन्न करनेवाला. क्षणरूप. मनाह
रूप. कामरूप. कामना का देनेवाला
स्वामी भगवान् जो हैं उनको नमस्कार है।

॥ ३२ ॥

अमृतं शिबो वीर्यं शशिवि-
न्दुःसुरेश्वरः ॥ औषधं जगत्सिद्धि-
सिद्धिः ॥

सन्धिद्वयं पराक्रमः ॥ ३१ ॥
ترجمہ - अमृत روپی کرؤں کو اوत्पन्न کرنے والا -
بہا نوروپ - امرت پان کرنیوالا ملاٹ سے امرت
روپ - اندر روپ - آؤشد ہی روپ - رانچندر
روپ - سन्धिद्वयं روپی - بل کا دھارن کرنیوالا -
جو ایشور ہے اسکو پرنام ہے ॥ ३१ ॥

भूतं भवतु भवतु भवतु पावनाऽनलः
नक्तः कामः कामकृतः कामः
कामप्रदः ॥ ३२ ॥

ترجمہ - تینوں کال کا سوامی - باہو روپ - پوتر روپ
اگنی روپ - کام دیو کو بھسم کرنے والا - شنبور روپ
کام دیو کا اوत्پन्न کرنے والا - کرشن روپ - منوہر
روپ - کام روپ - کامنا کا دینے والا - سوامی
بھگوان جو ہے اوکو نمنسکار ہے ॥ ३२ ॥

युगादिष्वयुगावर्त्तोनैकमायो
महाशनः । अदृश्याव्यक्तरूप
श्चसहस्रजिदनन्तजित् ३३

अर्थ - युगों का आरंभ करने वाला यु-
गों को प्रमाने वाला अनेक माया रूप-
प्रलय करने वाला वाणी से और मन
से परे सगुण रूप सहस्रों को जीत-
ने वाला अनगिनतों को जीतने वाला
जो है उसके अर्थ नमस्कार है ॥ ३३ ॥

इष्टोविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखं
 डीनहुषोवृषः । क्रोधहाक्रो-
 धकृत्कर्ता विश्ववाहुर्मही-

धरः॥३४॥

अर्थ - उपासना के योग्य. सर्व में मि
ला हुआ. शिव ब्रह्मादिकों का उपास्य दे
व. मोर मुकट धारी. बहु धरा जारूप.
धर्म रूप. क्रोध का नाशक. राम चन्द्र रू
प. क्रोध करने वाला. परशुराम अवतार
जगत का करने वाला. चोरों और हाथों वा
ला. पृथ्वी को धारण करने वाले परम
धर को प्रणाम है ॥ ३४ ॥

میگاد که در کاف و تونیک با یوتها شسته
 نادر شو بیک رو پیچی سه سر

چہرہ نہایت : ۳۳ : ترجمہ
یوں کہ اگر انہیں کرنیوالا۔ گونگو بہر مانیوالا انیک یا پرب
پرئے کرنیوالا۔ بانی سے اور من سے پرئے سگن سے
سہسروں کو جیتنے والا۔ انگنتوں کو جیتنے والا۔
جو ہے اس کے ارتقہ پر نام ہے : ۳۳ : :

اشتب و شش شش شش شش
شش شش شش شش شش
شش شش شش شش شش
شش شش شش شش شش

دبره ۳۳

اوپاسنا کے پوک سب میں ملا ہوا شیدو برہما دیو کوں کا
 اوپاسیہ دیو مورکٹ دھاری شمش راجاروپ -
 دھرم روپ کرودھ کنا شک رام چندر روپ کرودھ کرنیوالا
 پریشرام روپ اتنا رگبت کاکرنیوالا چاروں رام تھووالا
 پرتھوی کو دھارن کرنیوالے پریشمیر کی نام سو : ۳۴ :

अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदे
 वासवानुजः । अपानिधिरधि
 ष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः ३५
 अर्थ - जिसका नाश न हो . विस्तार-
 रूप . प्राणवायु हो जितने वाला . प्राण
 का दाता . वामना अवतार . समुद्ररूप .
 सब जगत का अधिष्ठान . स्थानरूप . म-
 दरहित . प्रतिष्ठित भगवान को प्रणाम
 है ॥ ३५ ॥

स्कंदः स्कंदधरो धुर्यो वरदे वा-
 युवाहनः । वासुदेवो वहद्भानु
 रादिदेवः पुरंदरः ॥ ३६ ॥
 अर्थ - स्वामकार्तिकरूप . स्वामकार्तिक
 को धारण करने वाला . सबके अपाणी
 वर का देने वाला . वायु पर सवार हो-
 ने वाला . मनरूप . सबमें बसने वा-
 ला . बड़ा सूर्यरूप . आदिदेव . इन्द्र-
 रूप . ऐसे परमेश्वर को प्रणाम
 करते मये ॥ ३६ ॥ ॥ ३७ ॥ ॥ ३८ ॥ ॥ ३९ ॥

اچھٹ پر تھٹھ پرانہ پران دو واسو
 بٹھٹھ : آپام ندھی رو شٹھانا
 میٹر تھٹھ پر شٹھٹھ : ۳۵ :
 جس کا ناش نہو ستر روپ پران با یو ہر جلاتے
 والا پرانوں کا واما بامنا و تار ستر روپ سب
 جگت کا ادھشٹھان استھان روپ ستریت
 پر شٹھٹھ جگوان کو پرنام ہے : ۳۵ :

اسکندہ اسکندہرودہر یو پر
 دو بایا بہتہ : باس دیو
 برید بہا نوراد دیوہ پندرہ : ۳۶ :
 ترجمہ - سوام کا ترک روپ - سوام کا ترک کا
 دھارن کر نیوالا - سب کے اگر نی - برکا دینے والا
 با یو پر سوار ہونے والا - من روپ - سب میں
 بسنے والا - بڑا سوار پر روپ - آدیو - اندر پر
 ہمیشہ کو پرنام ہے : ۳۶ :

अशोकसारणस्तारः प्रहूरः शो-
रिर्जनेश्वरः । अनुकूलः शता-
वर्तः पद्मोपपद्मनिर्देशणः । ३७

अर्थ - शोक रहित संसार से तारने
हारा तारणरूप प्रहूरवीर वसुदेवजी
के पुत्र मनुष्यों का स्वामी राजारूप
भक्तों के अनुकूल भायरूप मंवर-
जाल में धुमाने वाला कमलरूप क-
मलनयन परमात्मा के प्रणाम है ३७

पद्मनाभोरविंदाक्षः पद्मागर्भ-
शरीरमृत । महद्धिः स्रद्धो व-
द्धात्मा महाक्षोगारुडः स्रद्धवजः

अर्थ - कमल है नाभि में जिसके क-
मल के सदृश हैं नेत्र जिसके पद्म है
उदर में जिसके शरीर धारण करने
वाला महान संपद वाला स्रद्धिरू-
प वडों का आत्मा फैली हुई इन्द्रि-
यां जिसकी गरुड है सवारी जिसकी
ऐसे भगवान को नमस्कार है ॥ ३८ ॥

अशोकसारणस्तारः प्रहूरः शो-
रिर्जनेश्वरः । अनुकूलः शता-
वर्तः पद्मोपपद्मनिर्देशणः । ३७

अर्थ - शोक रहित संसार से तारने
हारा तारणरूप प्रहूरवीर वसुदेवजी
के पुत्र मनुष्यों का स्वामी राजारूप
भक्तों के अनुकूल भायरूप मंवर-
जाल में धुमाने वाला कमलरूप क-

मलनयन परमात्मा के प्रणाम है ३७

ترجمہ - شوق رہت سنسار سے تارنے ہارا تارن روپ
شور پیر بسید یو کا پتر نشو و کا سوامی - راجاروپ
بہکتوں کا انکول - باباروپ بہنور جال میں گمانی والا
کل روپ کل نین پرانا کو پر نام ہے ۳۷
پدم ناپور بند اکٹھے پدم گر بجے
شر بہت ۳۸
بروتا تا بہا کشوگر رو سچھے ۳۸

ترجمہ - کل ہے ناہی میں جکے - کل کے سدش
ہیں نیز جس کے - پدم ہے او میں جکے شیرازان
کرنے والا - ہمان سپند والا - روہی روپ -
بڑوں کا آتما پہیلی ہوئی اندریاں جسکی گڑ ہے
سواری جس کی ایسے بھگوان کو نساہ ہے ۳۸

अतुलः शर्वो भीमः समयज्ञो ह-
विर्हरीः । सर्वलक्षणलक्षण्यो
लक्ष्मीवान् समितिं जयः ॥ ३९ ॥

अर्थ - जो तोलने में न आवे - सरसंग
रूप - भयावनी सूरत - नरसिंहरूप - स-
बको समान दृष्टी से देखने वाला - यज्ञ
भाग लेने वाला - सब लक्षणों का रके-
युक्त - कुबेररूप - युद्ध जीतने वाले - स-
ब परमात्मा को प्रणाम है ॥ ३९ ॥

विक्षरो रोहितो भागी हेतुर्दोमो
दरः सहः । महोदरो महाभागो-
वेगवान् मिताशनः ॥ ४० ॥

अर्थ - विशेष करके नाशमान जग-
तरूप - रजोगुणरूप - भागिरथरूप - कार-
णरूप - यशोदाने रस्सी कमर से बाँ-
धी जिसके - सहने वाला - क्षमारूप - प-
र्वतरूप - पृथ्वी का भागरूप - चंचल
रूप - अप्रमाण भोजन करने वाला - भी-
मसैनरूप - जो ईश्वर हैं उनको प्रणाम है
॥ ४० ॥

अलक्ष्म शर्भो बहिष्मन्म गिबो ह्यो
हरिष्ये ॥ सर्प लक्ष्म लक्ष्मि
लक्ष्मी वान् सन्म हिष्म ॥ ३९ ॥

ترجمہ - جو تولنے میں نہ آوے - سرہنگ روپ -
بہیا و فی مورت - نرسنگہ روپ - سب کو سماں
درستی سے دیکھنے والا - گیت یہ بہاگ لینے والا - سب
لکشنوں کر کے گیت - کنور روپ - پیرہ جیتنے والے
پرمانا کو پرنام ہے ॥ ३९ ॥

و کشر و روہتو مارگو ہشردامودره
سبہ ॥ ہی دہرو مہا بہا گو
بیگوان متاشنہ ॥ ۴۰ ॥

ترجمہ - و شیش کر کے ناش مان جگت روپ -
رجگن روپ - مارگ روپ - کارن پ لیشود
رستی کمرن ندھی جسکے - سینہ والا - چمارو پ - پربت روپ -
پرتھوی کا بھاگ روپ - چنیل روپ - پرمان بہوجن کر لیا -
بہیم سین دینچے ایشر ہے اسکو پرنام ہے ॥ ۴۰ ॥

उद्भवः शोभणो देवः श्रीगर्भः प-
रमेश्वरः । करणं कारणं कर्त्ता
विकर्त्ता गहनो गुहः ॥ ४१ ॥

अर्थ - उत्पत्तीरूप क्रोधरूप प्रका-
शवान् अनेक प्रकारकी विभूति हैं जि-
समें योगीजनों से जाना हुआ ईश्वर
आश्रयरूप कारणरूप संसारके ब-
नानेवाला तथा फैलानेवाला गुहा
शय स्वामकार्तिकरूप ऐसे परमेश्वर
को प्रणाम है ॥ ४१ ॥

व्यवसायो व्यवस्थानः संस्था-
नस्थानो ध्रुवः । परद्धिः परमः
स्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ४२

अर्थ - आजीविरूप ठीक ठीक का-
म करनेवाला चित्तका विश्राम देनेवा-
ला अचलरूप ब्रह्मविद्यारूप यो-
गीजनों का उपास्य प्रत्यक्षरूप सदा
प्रसन्न रहनेवाला पुष्टरूप मोटा
सुंदर है नेत्र जिसके ऐसे ईश्वर को
प्रणाम है ॥ ४२ ॥

اُدبوه شوبه نو ديوه شري گرجه
پر ميشوره : کرخم کارخم کرتا بکرتا
گهنو گجه :: ۴۱ ::

ترجمہ - اوتھتی روپ - کردہ روپ - پرکاشواں -
انیک پرکار کی بہوتی ہیں جس میں - یوگی جنوں سے
جانا ہوا ایشور - آشر یہ روپ - کارن روپ - سنار کا
بنا نیوالا - تنہا پہلایا نیوالا - گورما شے سوام کارنگ
روپ پریشور کو پرنام ہے :: ۴۱ ::
بوسایو بوستانہ نستہان دو

دہر وہ : پرزدہی پر مخہ سپیش
تسٹھ پٹھ سہیکشا :: ۴۲ ::

ترجمہ - آجیو کاروپ - ٹھیک ٹھیک کام کرنے والا -
چت کا بشارم دینے والا - اچل روپ برمہ
و دیاروپ - یوگی جنوں کا اویاسیہ پرکش
روپ - سدان پر سن رہنے والا - ٹسٹ
روپ موٹا - سندرمین نیترجس کے - ایسے
ایشور کو پرنام ہے :: ۴۲ ::

रामो विरामो विरजो मार्गो नयो
नयोनयः । वीरः शक्तिमतांश्च-
ष्टो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥४३॥

अर्थ - योगी जिसमें रमण करै - विश्राम रूप - रजोगुण रहित - धर्म मार्ग रूप - प्राप्त होने योग्य - न्यायकारी - भक्तों के अर्थ अन्य रूप - शूरवीर - बलवानों में अष्टः । धर्म रूप - धर्म जानने वालों में उत्तम रूप - ईश्वर को प्रणाम है ॥४३॥

वैकुण्ठपुरुषः प्राणः प्राणदः प्र-
णवः प्रथुः । हिरण्यगर्भः शत्रु-
घ्नो व्यामो वायुरधोक्षजः ॥४४॥

अर्थ - वैकुण्ठधाम रूप - सव जीवों में गुप्तस्थित - प्राणवायु रूप - प्राणों का देने वाला - प्रणव रूप - प्रथु का अवतार - ब्रह्मा रूप - शत्रुओं का मारने वाला - व्यापक - वायु रूप - इन्द्रियों से परे जो परमेश्वर है - उसको प्रणाम है ॥४४॥

॥४५॥ ॥४६॥ ॥४७॥ ॥४८॥

रामो विरामो विरजो मार्गो नयो
नयोनयः । वीरः शक्तिमतांश्च-
ष्टो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥४३॥

अर्थ - योगी जिसमें रमण करै - विश्राम रूप - रजोगुण रहित - धर्म मार्ग रूप - प्राप्त होने योग्य - न्यायकारी - भक्तों के अर्थ अन्य रूप - शूरवीर - बलवानों में अष्टः । धर्म रूप - धर्म जानने वालों में उत्तम रूप - ईश्वर को प्रणाम है ॥४३॥

ترجمہ یوگی جس میں رمن کریں - بشارم روپ -
رجون ریت - دہرم مارگ روپ - پراپت ہونے کیلئے
نیاے کاری - بہکتوں کے ارتخہ اشیہ روپ شتوبیر
بلوانوں میں لشرٹھ دہرم روپ - دہرم جاننے
والوں میں اوتتم روپ ایشور کو پرنام ہے ۛ ۛ ۛ ۛ

वैकुण्ठपुरुषः प्राणः प्राणदः प्र-
णवः प्रथुः । हिरण्यगर्भः शत्रु-
घ्नो व्यामो वायुरधोक्षजः ॥४४॥

بایور دہو کشجھ ۛ ۛ ۛ ۛ
ترجمہ بیکنٹھ دہم روپ - سب جیووں میں گپت
استہت - پران بایور روپ - پرانوں کا دینے والا
پر نور روپ - پرتھکا اوتار - ہر ہمار روپ - شتروں
کا مارنے والا - بیاپک - بایور روپ - اندریوں
سے پرے جو پریشور ہے اسکو پرنام ہے ۛ ۛ ۛ ۛ

ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठा
परिग्रहः । उग्रः सम्बत्सरोदशो
विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ ४५ ॥

अर्थ - उहाँ ऋतुरूप, सुदर्शनवर-
रूप, कालभगवान्, ब्रह्मरूप, परिक-
ररूप, महादेवरूप, सम्बत्सरद्वाद-
समासवाला, बड़ा चतुर, शांतिरूप,
संसारसे रहित, भगवान् के अर्थ नाम
स्कार है ॥ ४५ ॥

विस्तारः स्थावरः स्थाणुप्रमा
णं वीजमव्ययं । अर्थोऽनर्थो
महाकोशो महाभोगो महाधनः

॥ ४६ ॥

अर्थ - सब स्थानों में फैला हुआ ठ-
हरा हुआ, स्थिररूप, माननीय, संसार
का बीजरूप, अविनाशी, धनरूप, प्र-
योजनसे रहित, महाकोश अर्थात्
सब विद्याओं का निधि, अत्यन्त भो-
ग, सुखरूप, बड़ा धनरूप, ऐसे भ-
गवान् को प्रणाम है ॥ ४६ ॥

رُخْه سُدَرْشَنُ کَالِه پَرَمِشْتِي پَرِي

گر چَه : اَگرَ سَمِيت سَرُو دَکْشَو

بِشْرَامُو بَشَو دَکْشَه : ۴۵ :

ترجمہ - چھوٹا رُت روپ - سُدرشن چکر روپ کال
بھگوان - برہماروپ - پرکر روپا مہادیوروپ سمیت
سرو وادس ماس والا - بڑا پُتر شانت روپ سنار
سے رہت بھگوان کے ارتھ نمسکار ہے : ۴۵ :

وَسَارَہَ اسْتہَاوَرِہَ تہَاوَرِہَ پَر مَانَم

بِیج مَوِیْم : اَر تہَو ز تہَو مَحَا

کُوشُو مہَا بہَا کُو مہَا دَہْمَہ : ۴۶ :

ترجمہ - سب استہانوں میں پھیلا ہوا - ٹھہرا ہوا -

استہاروپ مان نیہ - سنار کا بیج روپ - نہاشی

دہن روپ - پر یو جن سے رہت - مہاکوش -

ارتھات سب و دیواؤں کا ندھی - اسٹینٹ بیگ

سکبہ روپ - پڑا دہن روپ بھگوان کو پر نام

ہے : ۴۶ : ۴۶ :

अनिर्विणः स्थविष्ठो मूर्द्धमयू-
पो महामखः । नक्षत्रनिमिर्न-
क्षत्रीक्षमः क्षामः समीहनः ४७

अर्थ - लज्जारहित परमहंसरूपा
सदा रहनेवाला अंतरिक्षरूप धर्म-
का सत्व महायज्ञरूप शिशुमार और
चन्द्ररूप सबसे ऊँचा भागवाला क्षा-
मरूप सूक्ष्मरूप श्रेष्ठ इच्छा करने
वाले ईश्वर को प्रणाम है ॥ ४७ ॥

यज्ञ इज्यो महोज्यश्चक्रतुः स-
न्नं सतांगतिः । सर्वदर्शो विमु-
क्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् ४८

अर्थ - यज्ञरूप भगवान् सर्वों का पुज्य
महान् पुज्य यज्ञावतार साक्षात् य-
ज्ञका अंग सज्जनो को प्राप्त होनेवाला
सर्वजीवों का दृष्टा सबसे न्यारा सब
को जाननेवाला ज्ञानरूप सब
से बड़े परमेश्वर को नमस्कार है ॥

॥ ४८ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ४९ ॥

अनुरोध स्तुति और दोहम यूपो
महाकमे निक्षेत्र निक्षेत्री
ब्रह्मचर्य ब्रह्मचर्य स्तुति ॥ ४८ ॥

ترجمہ - بڑا بہت پریم ہنس روپ - سدا رہنے والا -
انت رکش روپ - دہرم کا رستہ - ہمایگی روپ -
ششوار اور چندر روپ - سب سے اونچا بیگن والا -
چهار روپ - سوکھ روپ - سریشٹھ چچا کر نیوالے
ایشور کو پرنام ہے ॥ ۴۷ ॥

یگیہ ارجو ہمیشہ کشتہ سترم ستام کشتہ
سرب ششی مکتا تمار سربو گیان مکتہ ॥ ۴۸ ॥
ترجمہ - یگیہ روپ بھگوان - سبوں کا پوجنیہ - ہمایوجہ
یگیہ و تار - ساکشات یگیہ کا انگ - سجنوں کو پرست
ہونے والا - سب جیوؤں کا درشتا - سب سے
نیارا - سب کو جاننے والا - گیان روپ - سب
سے بڑے پریشور کو نمسکار ہے ॥ ۴۸ ॥

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुधोषः
सुखदः सुहृत् । मनोहरोजि-
नक्रोधो वीरवाहो विदारणः ४९

अर्थ - सुन्दर है संकल्पजिनका और
रसुहावना मुख - सूक्ष्म रूप - वेदरू-
प - सबका देनेवाला - भक्तोंका मित्र -
मनको हरनेवाला - जीता है क्रोधजि-
सने - आजानुतक हैं हाथजिसके -
हिरण्यकश्यपुका पेट फाड़नेवाला -
वृत्सिंह भगवानको नमस्कार है ॥ ४९ ॥

स्वापनः स्ववशो व्यापी नैका
त्मानैककर्मकृत् । वत्सरो व-
त्सलो वत्सो रत्नगर्भो धनेश्वरः ५०
अर्थ - शेषशायी स्वाधीन व्यापक
अनेक आत्मारूप अनेक कर्म करने
वाला द्वादशमासरूप - कृपावानु - सब
में बसनेवाला - अनेक रत्न हैं गर्भमें
जिसके - ऐसा पृथ्वीरूप - कुबेरस्व-
रूप भगवानको नमस्कार है ॥ ५० ॥

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुधोषः

मनुष्य और जित कर दो हो बिराह और दारु ३९

ترجمہ - سندر ہے سب کا دینے والا - بہکتوں کا मित्र - من کو

بہر نے والا - جیتا ہے کرودہ جسے - آجانتک ہیں

ہاتھ جسکے - ہرگز شیب کا پیٹ پھاڑنے والا - فرسنگ

بہگوان کو نکسار ہے ۴۹

سو اچھے شو شو دیا پی نیک تانیک

کرم کرت ۵۰ و ستر و تسکو و تسی

رتن گر ہو دینیشور ۵۰

ترجمہ - شیش شائی سواد ہیں بیابک - انیک

آماروپ - انیک کرم کرنے والا - دوا دوش ماس

روپ - کرپالو - سب میں بسنے والا - انیک رتن

ہیں گرجہ میں جس کے - ایسا پرتھوی روپ -

کبیر تروپ بھگوان کو نکسار ہے ۵۰

धर्मगुध्यर्मकद्धमीसदसत्-
क्षरमक्षरम् । अविज्ञातासह
स्वांशविधाताकृतलक्षणः ५१

अर्थ - धर्मकारक्षक धर्मकरनेवा
ला धर्मरूप असतरूप अविनाशी
नाशरूप नजाननेवाला सूर्यरूप
वृत्तारूप किये हरकर्मका देवने
वाला जो ईश्वर है उसको नमस्कार है

॥ ५१ ॥ ॥ च ॥ ॥ च ॥ ॥ च ॥ ॥ च ॥

गभस्मिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो-
भूतमहेश्वरः । आदिदेवो महा
देवो देवेशो देवमृदुः ॥ ५२ ॥

अर्थ - सूर्यरूप सत्तागुणमें स्थित
सिंहरूप जीवोंका ईश्वर स्वामी सं
सारमें प्रथम एक आपही आपरूप
सबसे बड़ा रूप देवताओंका ईश
देवताओंका पालन करनेवाला त
था शशादेनेवाला जो जगदीश
है उसको पणाम है ॥ ५२ ॥

द्वैतमग्नं द्वैतमग्नं द्वैतमग्नं
मक्षरः ॥ ओं नमः ॥ शिवो नमः ॥
कृत लक्षणः ॥ ५१ ॥

ترجمہ - द्वैतम کارکش - द्वैतم کرنے والا - द्वैतम روپ
است روپ - ایناشی - ناش روپ - نجاشی
والا - سوریه روپ - برہما روپ - کئے ہوئے
کرموں کا دیکھنے والا - جو ایشور ہے اُسکو سکار ہے ۵۱

گہست پنجم تو ستھ سنگھو

بہوت ہمیشورہ ॥ آدیو وہا

دیو و دیویشی دیو پر دو گورجہ ॥ ۵۲ ॥

ترجمہ - سوریه روپ - ستوگن میں استھ -
سنگھ روپ - جیووں کا ایشور - سوامی - سنار
سے پرہم ایک آپ ہی آپ روپ - سب سے
بڑا روپ - دیوتاؤں کا ایش - دیوتاؤں کا پالن
کرنے والا جو جگدیش ہے اُس کو پنام ہے ۵۲

उत्तरो गोपतिर्गोप्ताज्ञानगम्यः
पुरातनः । शरीरभूतभृद्वोक्ता
कपिन्दोभूरिदक्षिणः ॥ ५३ ॥

अर्थ - ब्रह्मरूप-इन्द्रियों का स्वामी
रक्षा करने वाला-ज्ञानसे प्राप्त-पुराना
शरीररूप-शरीर का धारण करने वा
ला-भोगरूप-सुग्रीवरूप-बहुत सी
दक्षिणा देने वाले परमेश्वर को नम
स्कार है ॥ ५३ ॥

सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजि
त्पुरुषोत्तमः । विनयोजयः स
त्यसंधो दाशार्हः सात्यतांपतिः
॥ ५४ ॥

अर्थ - सोमलता का रस पिलाने वा
ला-अमृत पिलाने वाला-मोहनीरूप-
अमृतरूप-पुरुष की जीतने वाला-पु
रुवंश में श्रेष्ठता दिखाने वाला-न
म्ररूप-जपरूप-सत्य में लगा हु-
आ भक्त पूज्य यदुवों के स्वामी-ऐसे
जो भगवान् उनको प्रणाम है ॥ ५४ ॥

اُتر گو پتر گو پتا گيان گميه پراتنه
شرير بهوت بهر ديهو کتا کيندرو
بهورد کشفه ۵۳

ترجمہ - برمجہ روپ - اندریوں کا سوامی - رکشا
کرنے والا - گیان سے پر اپت - پرانا شریر روپ
شریر کو دہارن کرنے والا - بہوگ روپ - بگ روپ
بہت سی کشتا دینے والے پریشور کو نسا کر ۵۳

سوم پو مرتپ سو مخہ پرجت پرشوتہ
و نیو جیمہ ستیہ سند ہو داشارجہ
ساتام پتہ ۵۴

ترجمہ - سوم تاکا رس پلا نیوالا - اُمرت پلانے والا
موہنی روپ - اُمرت روپ - پُر کو جیتنے والا -
پُریش میں شریٹھان دیکھا نیوالا - نمر روپ چپ
روپ - ستیہ میں لگا ہوا بہکت پوجیہ یرو
کے سوامی کو پر نام ہے ۵۴

जीवो विनयिता साक्षी मुकुन्दो
ऽमितविक्रमः । अंभो निधिर
नन्तात्मा महोदधि शयोतकः ।
अर्थ - प्राणों की रक्षा करने वाला ।
विनय करने वाला साक्षी रूप सुख
भोक्ता अप्रमाण पराक्रम वाला समु-
द्र रूप अंतरहित आत्मा क्षीरसागर
में शयन करने वाला यमराज रूप
भगवान को प्रणाम है ॥ ५५ ॥

अजो महार्हः स्वाभाव्यो जिता
मित्रः प्रमोदनः । आनन्दो नन्द
नो नन्दः सत्यधर्मत्रिविक्रमः
॥ ५६ ॥

अर्थ - अजन्मा वह मूल्य स्वयं प्र-
काश शत्रुओं को जीतने वाला म-
हान् आनन्द रूप सदा आनन्द सु-
ख रूप पुत्र रूप सत्यधर्म वाला
वामन रूप भगवान को नमस्कार
है ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ ॥ ५९ ॥

جیوون تیا ساشتی مُکُنْد و مِت و گُرمه :

انہو ندی رننا نامہود و دیشو تیکہ ۵۵
ترجمہ پیرافوں کی رکشا کرنیوالا۔ دینے کرنے والا۔
ساشتی روپ۔ سکھ بہوکتا۔ ابرمان پر اکرم والا۔
سمدر روپ۔ انت رہت آتا۔ چیم ساگر میں شین
کرنے والا سیراج روپ بھگوان کو پرنام ہے ۵۵
اچو ہمارجھ سواہیاؤ یوجنا ترہ
پرمود نہ : آند وند نوئندہ ستیہ

دہرم تر بکر مہ ۵۶ :

ترجمہ۔ آجما۔ بہو مولیہ۔ سویم پرکاش شسترون
کو جیتنے والا۔ جہان آند۔ پتر روپ۔ سدا
اند سکھ روپ۔ پتر روپ۔ ستیہ دھرم والا
باسن روپ۔ بھگوان کو نسا کر ہے ۵۶ :

महर्षिकपिलाचार्यः कृतज्ञो
मेदनीपतिः । त्रिपदस्त्रिदशा
ध्यक्षो महाशृंगः कृतांतकृता
अर्थ - महर्षिवसिष्ठविश्वामित्रादि
रूपः कपिलमुनिके अवतारः करे हरण
को मानने वाला । पृथिवीका स्वामी ।
कर्मउपासनाज्ञानरूपः देवताओंका
स्वामी । सुमेरु रूपः जमराजका भी
नाश करने वाला जो ईश है उसको न-
मस्कार है ॥ ५७ ॥

महावराहो गोविन्दः सुषेणः
कनकांगदी । गुह्योगंभीरोगह
नो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥ ५८ ॥
अर्थ - वाराह अवतारः इन्द्रियोंको
जानने वाला । सुषेण वैद्यरूपः सेनेके
वाजू पहरने वाला । गुप्तरूपः अगाधरू-
पः जिसका भेद किसीको न पाया । रक्षा
करने वाला । चक्र और गदाको धारण
करने वाले भगवानको नमस्कार है ५८

महर्षी कपिलाचार्यः कृतज्ञो
मेदनीपतिः । त्रिपदस्त्रिदशा
ध्यक्षो महाशृंगः कृतांतकृता
ः ५७ ॥

ترجمہ - مہرشی کپیل اشرورپ کیل مونی کے
اوتار کرے ہوئے کو ماننے والا - پرتھوی کا
سوامی - کرم اوپاسنگیاں روپ - دیوتاؤں کا سوامی
سمیر و روپ جہراج کا بھی ناش کرنے والا - جو
ایشور ہے اس کو نسا کر ہے ۵۷ ۥ

महावराहो गोविन्दः सुषेणः
कनकांगदी । गुह्योगंभीरोगह
नो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥ ५८ ॥
ः ५८ ॥

ترجمہ - باراه اوتار - اندریوں کا جاننے والا - سکھین
بید روپ - سونے کے بازو پھرنے والا - گپت
روپ - اگا دہ روپ - جس کا بھیجہ کسی کو نہ پایا
رکش کرنے والا - چکر اور گدا کو دھارن کرتے والے
بھگوان کو نسا کر ہے ۵۸ ۥ

वेधास्वांगोऽजितः कृष्णो दृढः
संकर्षणोऽच्युतः । वरुणो वा
रुणो दक्षः पुष्कराक्षो महाम-
नाः ॥ ५९ ॥

अर्थ - ब्रह्मारूप. ब्रह्मरूप जानने-
वाला. जीतने में न आवे. कृष्ण भगवान्
दृढरूप. श्रीवलदेवजीका अवतार.
अच्युतरूप. वरुणदेवतारूप. जल-
रूप. दक्षरूप. कमलनयन. बड़े मन-
वाले ईशको प्रणाम है ॥ ५९ ॥

भगवान् भगवान् नन्दी वनमाली
हस्तायुधः । आदित्यो ज्योतिरा
दित्यः सहिष्णुर्गति सत्तमः ६०
अर्थ - ऐश्वर्य घटवाला. कहां ऐ-
श्वर्यों का न माननेवाला. समृद्धिरू-
प. पुष्पमालाधारी. हलधररूप. सूर्य
रूप. प्रकाशरूपी सूर्य. सहनेवाला.
श्रेष्ठ गतिवाले. ऐसे भगवान् को न
मस्कार करते भये ॥ ६० ॥

ویدہا سوانگو چتھ کرشنو درڈہ سنکر
شنو چتھ ۛ ورنو وار نو برکتھ
پشکر اکشوما مناه ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ

ترجمہ - برہماروپ - برہمہ روپ جانتے والا -
جیتنے میں نہ آوے - کرشن بھگوان - درڈہ روپ -
بلدیو جی کا اوتار - اچٹ روپ - ورن دیوتا
روپ - جل روپ - برکش روپ - کیل نین
بڑے من والے ایشور کو نسا کر ہے ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ

بہگوان بہگہا ندی بن مالی
ہلا یدہ ۛ آدیو جو ترا دتیب

سہشتر گت ستھ ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ

ترجمہ - ایشوریہ کہٹ والا چھوٹوں ایشوریوں کا
نہ ماننے والا - سحر وہ روپ - پیش مالاداری -
بلد ہر روپ - سور یہ روپ - پرکاش روپے سویر
سہنے والا - سریشٹھ گتی والے بھگوان کو
نسا کر ہے ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ ۛ

सुधन्वारवण्डपरशदागुणोद्ग-
विणप्रदः । दिवस्पृक्सर्वद्वय्या
सोवाचस्पतिरयोनिजः ॥ ६९ ॥

अर्थ - सुन्दर है धनुष जिसका नष्ट
किया है तेज परशुरामजी का जिसने
कठिनरूप धनका देनेवाला स्वर्ग
को स्पर्श करनेवाला सबका देखने
वाला व्यासजी का अवतार वह स्प-
तिरूप योनी से उत्पन्न नहीं होने वा-
ले परमेश्वर को प्रणाम है ॥ ६९ ॥

त्रिसामासामगः सामनिर्वाणं
भेषजं भिषक् । सन्यासकृच्छ्र-
मः शान्तिनिष्ठाशान्तिपरायणः ॥

अर्थ - तीसरा साम वेद रूप सामवेद
का गानेवाला सामवेद रूप निर्वाण भो-
क्षरूप औषधीरूप वैद्यरूप धन्वंत-
री के अवतार सन्यासरूप धारण कर-
नेवाला मन को रोकनेवाला शान्तिरू-
प शान्ति में लगा हुआ सब से परे है स्था-
न जिसका ऐसे भगवान को प्रणाम है
॥ ६८ ॥

सुधन्वा कण्डप्रशदागुणोद्ग-
विणप्रदः । दिवस्पृक्सर्वद्वय्या
सोवाचस्पतिरयोनिजः ॥ ६९ ॥

४१ ॥

ترجمہ - سُندر ہے دُنش جکا نشت کیا ہے تیج
پر شرام جی کا جس نے کٹھن روپ - دهن کا دینے والا -
سُرگ کو اسپریش کرنیوالا - سب کا دیکھنے والا -
بیاس جی کا اوتار - برہسپتی روپ - یونی سے نہیں
اوتپن ہونے والے ایشور کو پرنام ہے ॥ ۶۱ ॥

ترساماساکھ سامازباہم بہیکھ جم

بہیک ۥ سنیا سا کرچھ شانتو

نشا شانتھ پرایہ ۥ ۶۲ ॥

ترجمہ تیسرا سام وید روپ - سام وید کا گائیوالا سام
روپ - رزیاں کوش روپ - اوشدھی روپ -
بید روپ - دھنوتری کے اوتار سنیا س روپ
دھارن کرنیوالا من کو روکنے والا شانتی روپ شانتی
میں لگا ہوا سب سے پرے ہے استہان جکا -
ایسے بھگوان کو پرنام ہے ॥ ۶۲ ॥

प्रभांगः शान्तिदः स्रष्टाकुमुदः
कुवले शयः । गोहितो गोपति
गोमादृषभाक्षो दृषप्रियः ६३

अर्थ - सुंदर है अंग जिसका शान्तिका
देने वाला ब्रह्मा रूप चन्द्रमा रूप व
द्रिकाश्रम में शयन करने वाला गरु
आंकाहितकारी इन्द्रियों का स्वामी र
क्षा करने वाला दिव्य चक्षु धर्म के
प्यारे भगवान को नमस्कार है ॥ ६३ ॥

अनिवर्तो निवृत्तात्मा संक्षेमा
क्षेमकच्छिवः । श्रीवत्सवहाः
श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतावरः

॥ ६४ ॥

अर्थ - दुष्टों को मारने से न हटने वा
ला सबसे न्याय फेंकने वाला कुशल
करने वाला शिव स्वरूप भगवन्ताका

चिन्ह है छाती में जिसके लक्ष्मी जी है
हृदय में जिसके लक्ष्मी का स्वामी ल
क्ष्मीवानों में श्रेष्ठ परमेश्वर को प्रणाम
॥ ६४ ॥

शुभाङ्क शान्त दे स्रष्टा कुमुद
कुवले शयः । गोहितो गोपति
गोमादृषभाक्षो दृषप्रियः ६३

॥ ६३ ॥

ترجمہ - سندر ہے انگ جسکا شانی کا دینے والا - برحما
روپ - چندر ماروپ - بدر کا شرم میں نشین کرنیوالا -
گوو کا بہت کاری - اندریوں کا سوامی - رکشا
کرنے والا - وبیہ چکشو - دہرم کے پیارے بھگوان
کو نسا کر ہے ॥ ۶۳ ॥

انبرتی نیرتا تا سکشو پتا کشرم کر پتھو ॥

شری ویش وکشاہ شری واسمہ

شری پتھہ شری متام برہ ॥ ۶۴ ॥

ترجمہ - ویشٹوں کو مارنے سے نہ ہٹنے والا سب نیارا
پھینکے والا کشل کرنیوالا شیروپ بہرگن کا چھہ ہے
چھاتی میں جسکے - کشتی جی ہے ہر دے میں جسکے -
لکشمی کاسوامی - کشتی اتوں میں پتھہ پریشور کو پرنام ۶۴ ॥

श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनि-
धि श्रीविभावनः । श्रीधरः श्रीक
रः श्रेयः श्रीमालोकत्रयाश्रयः ६५

अर्थ - लक्ष्मीका देने वाला लक्ष्मीका
ईश लक्ष्मीका स्थानरूप लक्ष्मीका
निधि लक्ष्मीका धारा लक्ष्मीको धा
रण करने वाला शोभाका धारण करने
वाला शोभाका करने वाला कल्याण
रूप शोभा है विद्यमान जिसके तीनों
लोकों का सारूप परमेश्वर को प्रणाम
है ॥ ६५ ॥

स्वहाः स्वंगः शतानन्दो
नन्दिज्योतिर्गणेश्वरः । विजि-
तात्मा विधेयात्मा सत्कीर्ति -
श्चिच्छन्नसंशयः ॥ ६६ ॥

अर्थ - सुंदर है इन्द्रिया जिसकी सुंदर
है अंग जिसका तीनों काल में रहने वा
ला सुस्वरूप समृद्धिरूप प्रकाशका
स्वामी सूर्यरूप जीती है आत्मा जिसने
विधिके योग्य है आत्मा जिसकी श्रेष्ठ है
कीर्ति जिसकी सदेहरहित भगवान
को प्रणाम है ॥ ६६ ॥

श्री दः श्री शः श्री निवासः श्री नि-

धि श्री विभावनः । श्री धरः श्री क

रः श्रेयः श्री मालोकत्रयाश्रयः ६५

अर्थ - लक्ष्मीका देने वाला लक्ष्मीका

ईश लक्ष्मीका स्थानरूप लक्ष्मीका
निधि लक्ष्मीका धारा लक्ष्मीको धा
रण करने वाला शोभाका धारण करने
वाला शोभाका करने वाला कल्याण
रूप शोभा है विद्यमान जिसके तीनों
लोकों का सारूप परमेश्वर को प्रणाम
है ॥ ६५ ॥

स्वहाः स्वंगः शतानन्दो
नन्दिज्योतिर्गणेश्वरः । विजि-
तात्मा विधेयात्मा सत्कीर्ति -
श्चिच्छन्नसंशयः ॥ ६६ ॥

अर्थ - सुंदर है इन्द्रिया जिसकी सुंदर
है अंग जिसका तीनों काल में रहने वा
ला सुस्वरूप समृद्धिरूप प्रकाशका
स्वामी सूर्यरूप जीती है आत्मा जिसने
विधिके योग्य है आत्मा जिसकी श्रेष्ठ है
कीर्ति जिसकी सदेहरहित भगवान
को प्रणाम है ॥ ६६ ॥

श्री दः श्री शः श्री निवासः श्री नि-
धि श्री विभावनः । श्री धरः श्री क
रः श्रेयः श्री मालोकत्रयाश्रयः ६५

उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शा-
श्वतस्थिरः । भूशयो भूषणो भूति
विशोकः शोकनाशनः ॥ ६७ ॥

अर्थ - उदीर्णरूप - चारों ओर हैं नेत्रजि
सके - ईशहीनहीं हैं कोई जिसका - निरं
तर ठहरनेवाला - पृथिवी में सोनेवाला -
गहनारूप - संपत्तिरूप - शोक रहित शो
कको नाश करनेवाले परमेश्वरको प्र
णाम है ॥ ६७ ॥

अर्चिष्मानर्चितः कुंभो विशुद्धा
त्मा विशोधनः । अनिरुद्धो प्रति
रथः प्रद्युम्नो मिति विक्रमः ६८

अर्थ - अग्निशिखारूप - पूजित घट
रूप - मलरहित - शुद्ध करनेवाला अ
निरुद्धका अवतार - जिसकी तुल्यको
ई नहीं - कामदेवका अवतार - अप्रमा
ण है पराक्रम जिसका - ऐसे परमात्मा
को नमस्कार है ॥ ६८ ॥ ॥ ६८ ॥

॥ ६७ ॥ ॥ ६७ ॥ ॥ ६७ ॥ ॥ ६७ ॥ ॥ ६७ ॥

اوپر نہ سرب نشے درین شمشو

نستہرہ ہو شمشو ہو شمشو ہو ترزو

شو کہ شوک ناشخه :: ۶۷ ::

ترجمہ - اوپر نہ روپ - چاروں اور میں تیر جسکے
ایش ہی نہیں ہے کوئی جگا - نہ تر ٹھٹھنے والا -
پرتھوی میں سونے والا گہنا روپ - سنبتی روپ -
شوک بہت شوک کو ناش کر نیوالے پریشور کو پرنام ۶۷

آرچما ترچہ کہنہ ہو شدہ ناما و شودینہ

ازود ہو پرت رتھہ پر دمنومت

و کر مھ :: ۶۸ ::

ترجمہ - اگنی شکہار روپ - پوخت گہٹ روپ -
مک رہت - شدہ کرنے والا - اُردو کا اوتار -
جس کی تولیہ کوئی نہیں - کام دیو اوتار -
ایمان ہے پر اکرم جس کا - ایسے پرمانا کو
نمسا ہے :: ۶۸ ::

कालनेमिनिहावीरः शौरिः शूर
जनेश्वरः । त्रिलोकात्मा त्रिलो
केशः केशवः केशिहाहरिः ६८

अर्थ - कालनेमिराक्षसको मारनेवा
ले शूरवीर वसुदेव रूप शूरवीर रा
जा रूप तीन लोकों का आत्मा तीनो
लोकों का स्वामी जलशायी केशिना
मदानव का मारने वाला हरी भावा
न पापों के हरने वाली को प्रणाम है ६८
कामदेवः कामपालः कामीका
न्तः कृतागमः । अनिर्देश्यवपु
र्विष्णुर्वीरो जनन्तो धनं जयः ७०

अर्थ - कामदेव रूप कामके पाल
ने वाली अल्पबुद्धियों की दृष्टि में का
मी रूप मनोहर किये हैं वेदादि शा
स्त्रजिसे कि किसी की आज्ञा में नहीं से
सा शरीर व्यापक वीर भक्त रूप अंतर
हित अग्नि वा अर्जुन रूप ऐसे भग
वानको नमस्कार है ॥ ७० ॥

काल नेमी महावीर शूरे शूर जनेश्वर
त्रिलोक ताम्रलोक केशव केशिहाहर ७०

ترجمہ - کال نی کشس کو مارنے والا شूर بیر - بسدیورپ -
شूर بیر راجا روپ تینوں لوگوں کا آتما تینوں کو کوکا
سوامی جل شای کیشی نام دانو کا مارنے والا -
ہری بھگوان پاپوں کے ہرنیوالے کو پرنام ۶۹
کام دیوہ کام پالہ کامی کا نختہ کرنا
گمہ : از دیشے و پر و شوریرو
نشود ہنچہ ۷۰

ترجمہ - کام دیورپ - کام کو پالنے والا - الپ
بدیہوں کی درستی میں کامی روپ - منور
کیے ہیں ویداو - شاستر جسے کسی کی
آگیاں میں نہیں ایسا شریر بیایک - بیر
بہکت روپ - انت رہت - اگنی دارجن
روپ - بھگوان کو مسکار ہے ۷۰

ब्रह्मण्यो ब्रह्मकद्रह्मावह्मव-
ह्मविवर्द्धनः । ब्रह्मविद्ब्राह्मणो
ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः ११

अर्थ - दयालु रूप . जीवात्मा को पर-
मात्मा रूप करने वाला . उत्पत्ती करने वा-
ला . जिससे प्रजा उत्पन्न हो . या वेद ध-
र्म का बढ़ाने वाला . वेद को जानने वा-
ला . ब्राह्मण रूप . स्वयं ब्रह्म रूप . अप-
ने स्वरूप को जानने वाला . ब्राह्मणों के
प्यारे . ऐसे भगवान को प्रणाम है ११

महाक्रमो महाकर्म्म महातेजो
महोरगः । महाक्रतुर्महाय-
ज्ज्वामहायज्ञो महाहविः ॥ १२

अर्थ - बड़ी रति वाला . बड़ा कर्म रूप
बड़ा तेजस्वी . शेष नागरूप . बड़ा
यज्ञ रूप . बड़ा यज्ञ करने वाला . अ-
श्वमेध यज्ञ रूप . बड़ी हवि द्युतादि
यज्ञ की सामग्री रूप . ऐसे ईश्वर को
प्रणाम है ॥ १२ ॥

برہمنیو برہمہ کرد برہما برہمہ برہمہ
برہمہ و دبراہمنو برہمی برہمیو

برہمنیو برہمہ ۶۱

ترجمہ - دیا یو روپ - جیو اتا کو پر تا روپ کرنے والا
او تپتی کرنے والا - جس سے پر جا او تپتی ہو - یا
وید دھرم کا بڑھانے والا - وید کو جاننے والا -
براہمن روپ - سویم برہمہ روپ - اپنے سروپ
کو جاننے والا - براہمنوں کے پیارے بہکوان
کو پر نام ہے ۶۱

ہما کر مو ہما کر ما ہما تیجو مہو رکھہ

ہما کر تر مہا تیجو اہما گیئو مہا ہوہ ۶۲

ترجمہ - بڑی رتی والا - بڑا کرم روپ - بڑا تیجو ی -
شیش ناگ روپ - بڑا گیئہ روپ - بڑا گیئہ
رہنے والا - اشو مہیدہ گیئہ روپ - بڑی ہری
اوی گیئہ کی ساگری روپ - ایشور کو
۶۲

स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः
स्तोतारणप्रियः । पूर्णः पूरयि
तापुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः

॥ १३ ॥

अर्थ - स्तुतिकरनेके योग्य स्तवन
है ध्याराजिसको स्तोत्ररूप स्तुतिरू
प स्तोत्र है रूपजिसका संग्राम है ध्या
राजिसको पूर्णरूप पूरा करनेवाला
धर्मरूप पवित्रकीर्ति रोगरहित से
से परमेश्वरको प्रणाम है ॥ १३ ॥

मनोजवस्तोर्थकरो वसुमेता
वसुप्रदः । वसुप्रदो वासुदेवो
वसुर्वसुमना हविः ॥ १४ ॥

अर्थ - मनका वेग रूप तीर्थोंका क
रोनेवाला धनरूपी वीर्यवाला धन
नेवाला वसुदेवका वसुधन
रूप धनमें मन रखनेवाला
पमगवानको प्रणाम है ॥ १४ ॥

استوئیه استوئیریه استوئرم استوئیه

استاندریه پورنه پورتیا بیجه

پشته کیرتی رانامیحه ۳۷ ۵

ترجمہ - استی کرنے کے یوگ - استون ہے پیارا
جسکو استوتر روپ - استی روپ - استو
ہے روپ جس کا سنگرام ہے پیارا جسکو
پورن روپ پورا کرنے والا دھرم روپ - پورن کر
روگ رہت پیشور کو پرنام ہے ۳۷ ۵

منوجوس تیرتھے کرو دسریا و سو

پریریه ۵ و سو پر دو و اس پر یو و

و سروسو منا ہو و ۳۸ ۵

ترجمہ - من کا بیگ روپ - تیرتھوں کا کرنی والا
دھن روپی بیریه دان - دھن کا دینے والا
و سدیو تارو بی پیردینے والا - و سدیو کا پستہ
دسویں رب - دھن میں من رکھنے والا
ہوئی روپ بھگوان پرنام ہے ۳۸ ۵

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्गतिः
सत्परायणः । शूरसेनो यदु
श्रेष्ठः सन्निवासः सुयामनः ॥

अर्थ - श्रेष्ठगतिवाला सत्यकरने
वाला सत्तारूप सच्ची विभूतिवाला
सत्यमें लगा हुआ शूरसेनरूप य
दुवंशमें श्रेष्ठ जहां सत्य हो वहार
हनेवाला सुंदर यमुना जलरूप से
से भगवान को नमस्कार है ॥ १५ ॥

भूतावासो वासुदेवः सर्वासु
नित्योऽनलः । दर्पहा दर्पदो
दमो दुर्धरोत्था पराजितः ॥ १६ ॥

अर्थ - जीवोंमें रहनेवाला वासुदे
वरूप सब जीवों का स्थान अग्नि
रूप अभिमान का नाशक अभिमान
का देनेवाला गर्वरूप वही कठि
नतापि प्राप्त होनेवाला औरों से नहीं
जीता जाय ऐसे भगवान को प्रणाम
है ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥ ॥ १८ ॥ ॥ १९ ॥

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्गतिः

सत्परायणः शूरसेनो यदु

श्रेष्ठः सन्निवासः सुयामनः ॥

ترجمہ - سریشٹھ گئی والا سنیہ کرنے والا ستاروپ -
سچی بہوتی والا سنیہ میں لگا ہوا شورسین روپ -
یڈ وڈنش میں سریشٹھ - جہاں سنیہ ہو وہاں
رہنے والا سندھینا جل روپ بھگوان کو پر نام ہے ۵۵ :-

بھوتا واسو واسو देवः सर्वासु

नित्योऽनलः दर्पहा दर्पदो

दमो दुर्धरोत्था पराजितः ॥ १६ ॥

ترجمہ - جیسے میں رہنے والا - واسو یو روپ -
ابھان کا دینے والا - لرن گنی روپ - ابھان کا
پراپت ہونے والا - وروں سے نہیں جیتا ہے
ایسے بھگوان کو پر نام ہے ۵۶ :-

विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दोसमू-
र्तिरमूर्तिमान् । अनेकमूर्ति
रव्यक्तः शतमूर्तिशताननः

॥ ११॥

अर्थ - संसारमूर्ति. विराट्मूर्ति. प्र-
काशमूर्ति. अमूर्तिरूप. अनेकमूर्ति
अप्रगाट. असंख्यमूर्ति. असंख्यमुख
वाले. परमेश्वर को प्रणाम है ॥ ११॥

एकोनैकः सवः कः किंयत्त
त्यदमनुत्तमं । लोकवन्धुर्लो-
कनाथो माधवो भक्तवत्सलः

॥ १२॥

अर्थ - एकब्रह्मरूप. अनेकअव-
ताररूप. वद्वरूप. ब्रह्मरूप. क्यारूप
प. जिसकारूप. उसकारूप. चर-
णरूप. सबसे उत्तम संसारका बंधु
संसारका स्वामी. मायाका भ्रमानेवा
ला. भक्तों पर दया करनेवाला. ऐसे
परमेश्वर को प्रणाम है ॥ १२॥

یشو مور تر مہا مور تر دیت مورتی
مورت مان : انیک مورت
تریکتہ شت مورتی شتائتھہ ::

ترجمہ - سنارمورتی - برٹ مورتی - پرکاش مورتی
امورتی روپ - انیک مورتی - اپرگٹ -
اسنکیہ مورتی - اسنکیہ مکھ والے کو پیشور
کو پرنام ہے ::

ایکونیکہ سوہ کہیم تیت پد مٹم
لوک بندہ روک نا تھو ما دھو
بہکت و تعلقہہ ::

ترجمہ - ایک برہمہ روپ - انیک اوتار روپ
بہو روپ - بہار روپ - کیارو پ - جکارو پ
اسکارو پ - چرن روپ - سب سے اوتھم -
سنار کا بندہ ہو - سنار کا سوامی - مایا کا
بہر مانے والا - بہگتوں پر دیا کرنے والے
بھگوان کو پرنام ہے ::

सुवर्णवर्णोहिमांगो वरांगश्चंद
नागदा। वीरहाविषमः शून्यो
धृताशीरचलश्चलः ॥ ७९ ॥

अर्थ - पीत है रंगजिनका सौनेका
सा. सौनेका सा अंगजिसका. श्रेष्ठ है
अंगजिसका. हरी चंदन और वाजू धा
रण किये हुए. शूर वीरको मारने वाले
विषमरूप. आकाशकी नाई व्यापक
धारण किया है जगतका अभिप्राय जि
सने अचलरूप. और अचलरूपणरू
प. ऐसे ईश्वरको प्रणाम है ॥ ७९ ॥

अमानोमानदोमान्यो लोकस्वा
मी त्रिलोकधृक्। सुमेधामेध
जोधन्यः सत्यमेधाधराधरः ॥ ८० ॥

अर्थ - मानरहित. मानका देने वाला.
पुज्यरूप. लोकोंका स्वामी. तीनों लो
कोंको धारण करने वाला. सुंदर बुद्धि
वाला. बुद्धिले जीत. धन्यरूप. सत्यबु
द्धिवाला. शेषरूप. पृथिवीको धारण
करने वाले परमात्माको नमस्कार है ॥ ८० ॥

سُمرن بر تو هیما نگو بر انگش چندان نام
گدی : سیر با یکجه سوتو دیر شیر
چالشچله : ۷۹ :

ترجمہ - پیت ہے رنگ جسکا سونے کا سا۔ سونے کا سا
انگ جسکا۔ سریشٹھ ہے انگ جسکا۔ ہری چندن اور
بازو دھارن کئے ہوئے۔ شور سیر کو مارنے والا یکھم
روپ۔ آکاش کی نائیں بیاپک۔ دھارن کیا ہے
جگت کا ابھیراے جسے۔ اچل روپ۔ اور اچل
روپن روپ ایشور کو پر نام ہے : ۷۹ :

آمانی ماند و مائیو کوک سوامی ترلوک
دہرک : سُمید ہامیدہ جو دہنتیہ

سنتیہ مید ہا دہرہ دہرہ : ۸۰ :
ترجمہ - مان رہت۔ مان کا دینے والا۔ پوجیہ روپ۔
لوگوں کا سوامی۔ تینوں لوگوں کا دھارن کرنے والا۔ سندر
بُدھی والا۔ بُدھی لچیت۔ دہنیہ روپ۔ ست بُدھی۔
والا۔ شیش روپ۔ پرتھوی کو دھارن کرنے والا۔ ایشور
کو پر نام ہے : ۸۰ :

तेजोव्योद्युतिधरः सर्वशस्त्र
भृतांवरः । प्रग्रहोनिग्रहोव्य
ग्रोनैकशृंगो गदाग्रजः ॥ ८१ ॥

अर्थ - तेजस्वी धर्मरूप प्रकाशका
धारण करने वाला सवशस्त्रधारियों
में श्रेष्ठ मनरूप रोकने वाला व्यग्र
रूप अनेक प्रकार से बड़ा गदाधारि
यों में प्रथमरूप परमेश्वर को प्रणाम ८१

चतुर्भूतिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यू-
हश्चतुर्गतिः । चतुरात्मा चतु
र्भावश्चतुर्वेदविदेकपात् ८२

अर्थ - चारों भाई राम लक्ष्मण भरत
शत्रुघ्नरूप चार हाथ वाला असवार
पेदल हाथीरथ आदि चार प्रकार की से
ना का व्यूह रचने वाला अर्थ धर्म काम
मोक्ष इन चारों का देने वाला मन बुद्धि
चित्त अहंकार का आत्मा चार जाग्रत स्व
प्रसुषुप्ति तुरिया रूप चारों वेदों का ज्ञा
न करने वाला एक पादे ब्रह्मरूप भगवान्
को नमस्कार है ॥ ८२ ॥

تیج بر کبودت دهره سرب شستر
بهر تامله پیرگره بونگره بونگره
نیگ شترنگا گدا گرجه ۸۱

ترجمہ - تیجی - دھرم روپ - پرکاش کا دھارن کرنے والا
سب شسترداریوں میں سرب شستہ من روپ -
روکنے والا بگر روپ - انیک پرکار سے بڑا -
گدا دھاریوں میں پر تھم روپ - پریشور کو

پر نام ہے ۸۱
چتر مویش چتر بابو چتر بیو باشچتر
گتھ ۸۲
و دیک پات ۸۲

ترجمہ - چاروں بھائی رام لکھمن بہرت شترنگن کا روپ
چار ہتھ والا - اسوار - پیدل - ہاتھی - رتھ - او چار پرکار
کی سنیا کا بیوہ رچنے والا یعنی قلوہ رتھ - دھرم - کام - مویش -
ان چاروں کا دینے والا جس - بڑی ہی چٹ - ہنگار - کا گتا
جاگرت - سپن - پستی - تریا - ان چاروں کا روپ چاروں
ویدوں کا جاننے والا - ایک پاؤ پر بھرم روپ بھگوان
کو پر نام ۸۲ ۸۲ ۸۲

समावर्तनिवृत्तात्मा दुर्जयो दु-
र्गतिक्रमः । दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो
दुरावासो दुरारिहः ॥ ८३ ॥

अर्थ - समावर्तनरूप-सवइन्द्रियों
में परे-कठिनता में जीता जाय-दुष्टों का
उलंघन करने वाला-कठिनता में प्राप्त
होने वाला-कठिनरूप-गढ़रूप-कठिन
ता से हृदय में आने वाला-दुष्ट शत्रुओं
के नाश करने वाले भगवान् को प्रणाम
दंडवत है ॥ ८३ ॥ ॥ ८३ ॥ ॥ ८३ ॥ ॥ ८३ ॥

श्रुमांगो लोकसारंगः सुतंतुस्तं-
तुवर्द्धनः । इन्द्रकर्मामहाकर्मो
कृतकर्मकृतागमः ॥ ८४ ॥

अर्थ - सुंदर है अंग जिसका-संसार
प्रिय-श्रेष्ठ तंतु वाला-कुलवृद्धि करने
वाला-इन्द्रका कामरूप-बड़ा कामरू-
प-किया है कर्म उत्पन्न जिसने-किये
हैं आगमशास्त्र जिसने-ऐसे भगवान्
को नमस्कार करते भये ॥ ८४ ॥

समावर्तनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुर्-
गतिक्रमः ॥ ८३ ॥

दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो
दुरावासो दुरारिहः ॥ ८३ ॥

ترجمہ - سما برتن روپ - سب اندریوں سے پرے -
کٹھنٹا سے جیتا جائے - دشمنوں کا اولنگہن کر نیوالا -
کٹھنٹا سے پر اپت ہو نیوالا کٹھن روپ - گڑھ روپ -
کٹھنٹا سے ہر دے میں آئیوالا - دشمن شत्रوؤں کے
ناش کر نیوالے بھگوان کو پر نام ॥ ۸۳ ॥

شہانگو کوک سارنگہ ستم

شتم شتر و ہنہ ॥ اندر کر ماہر
کرما کر کر ما کر تا گھ ॥ ۸۴ ॥

ترجمہ - سندر ہے انگ جسکا - سنار پر پریشٹ
تنٹ والا - کل بردہی کرنے والا - اندر کا کام روپ
بڑا کام روپ - کیا ہے کام اوٹین جس نے
کئے ہیں آگم - شاستر جس نے ایسے بھگوان کو
نسکار ہے ॥ ۸۴ ॥ ॥ ۸۴ ॥ ॥ ۸۴ ॥

उद्भवः सुन्दरः सुन्दोरत्ननाभः सु
लोचनः । अर्को वाजसनः श्रंगी
जयन्तः सर्वविजयी ॥ ८५ ॥

अर्थ - उत्पत्तीरूप. मनोहर सुंदर रू
प. रत्न है नाभ में जिसके सुंदर नेत्र वा
ले. सूर्यरूप. चन्द्ररूप. सब में जेवा
इन्द्रका पुत्ररूप. सर्वों का जानने वा
ला. सबको जीतने वाले. जो है उसको
प्रणाम है ॥ ८५ ॥

सुवर्णविन्दुरक्षोभ्यः सर्ववा
गीश्वरेश्वरः । महाहृदो महा
गर्तो महाभूतो महानिधिः ८६
अर्थ - सुवर्ण है वीज जिसका क्रोध
रहित. सर्व वाणियों को ईश्वरों का ई
श्वर. अर्थात् स्वामी. पुष्करतीर्थरूप.
समुद्ररूप. पंचतत्त्वरूप. कुचेर दे
वता रूप. ऐसे भगवान को नमस्का
र दंडवत करते मये ॥ ८६ ॥

॥ ८७ ॥ ॥ ८८ ॥ ॥ ८९ ॥ ॥ ९० ॥ ॥ ९१ ॥

اُدبُوهُ سُنْدَرُهُ سُنْدُورَتْنِ نَابِهْ
سُلُوْحِيْنَهْ ۚ اَرْكَوْ بَا جِ سَخْهْ شَرْنگِ
جِيْتَهْ سَرْبِ وَجَبِي ۚ ۸۵ ۚ

ترجمہ - اوپتی روپ - منوہر سندر روپ - رتن ہے
ناہہ میں جسکے سندر نیروں والا سوریہ
چندر روپ - سب میں اونچا - اندر کا پتر روپ -
سبوں کا جاننے والا - سب کو جیتنے والا - جو ہے
اُس کو نسکا رہے ۚ ۸۵ ۚ

سَبْرَنْ بَنْدُوْر کُشُوْبَہِیہ سَرْبِ بَاگِشُوْ
رِشُوْرَہْ ۚ مہا ہر دو مہا گرتو مہا
بُھُوْ تو مہا ندہ ۚ ۸۶ ۚ

ترجمہ - سبرن ہے بچ جسکا - کرودہ رہت - سرب بائیں
کو ایشور کا ایشور ارتھات سوامی شیکر تیر تہ روپ -
سندر روپ - پنج تتور روپ - کبیر دیوتا روپ -
بھگوان کو نسکا رہے ۚ ۸۶ ۚ

कुमुदःकुन्दरःकुन्दःपर्जन्यः
पावनोनिम्बः। अमृतांशोऽमृ
तवपुःसर्वज्ञःसर्वतोमुखः८७
अर्थ-कमलरूप-पृथिवीके विदा-
रणकरनेवाले-पृथिवीको देनेवाले-
वाराहअवतार-मेघरूप-पवित्रकर
नेवाले-पवनरूप-चन्द्रमा रूप-मो
क्षरूप-सबको जाननेवाले-चारों-
ओर है मुखजिनके ऐसे ईश्वरको प्र
णाम है ॥ ८७ ॥

सुखमःसुव्रतःसिद्धःशत्रुजि
ह्वन्नुतापनः। न्यग्रोधोदुम्ब-
रोश्वत्यश्चाणुरांघ्रिनिषूदनः
अर्थ-सदासवस्थानमें व्याप्त होनेवा
ले श्रेष्ठनिषमवाले-सिद्धकापिलमुनी
रूप-शत्रुओंका जीतनेवाला-शत्रुओं
को तपानेवाला-वटवृक्षरूप-गूलरवृ
क्षरूप-धीपलवृक्षरूप-परोपकारी-
अपनेमीठे फलोंसे सबको तृप्त करने
वाले-चाणूरनाम राक्षसके पैरोंको तो
डनेवाले कृष्णरूपको प्रणाम है ॥ ८८ ॥

کُندہ کُندہ کُندہ چُنْدہ پاورنلہ :
امرتام شومرت وچھ سرگبیہ سرب
توکھہ : ۸۷ :

ترجمہ-کمل روپ-پرہوی کو بدارن کرنیوالا-پرتھوی کو
دینے والا-باراہ اوتار-میگھ روپ-پوتر کرنیوالا-
پون روپ-چندرمار روپ-مکش روپ-سب
کو جاننے والا-چاروں اور ہے کہ جسکا-ایسے
ایشور کو پرنام ہے : ۸۷ :

سُلبھہ سُبْرہ سُدہ شُتر چھتر تاپنہ :
نگرودہودمہرو شجہیش جانور
انگہر نشودنہ : ۸۸ :

ترجمہ-سداس استھان میں سیاحت ہونیوالا-سُلبھہ
نیم والا-سُدہ کپل منی روپ-شُتر و کا جیتنے والا-
شُتروں کو تپانے والا-بٹ بکش روپ-گولر بکش
روپ-پروپکاری-اپنے میٹھے پھلوں سے سب کو تریپ
کرنیوالا-جانور نام رکشش کے پیروں کو توڑنے والے
کرشن روپ کو پرنام ہے : ۸۸ :

सहस्राचिःसप्तजिह्वःसप्तै-
धाःसप्तवाहनः।अमूर्तिरन-
घोऽचिंत्योभयकृद्भयनाश-
नः॥८९॥

अर्थ - सहस्रकिरणोंवाले अग्निरू-
प-सातोंलोंमेंव्याप्त-सातवाहन-सप्त
स्वरोमेंव्यापक-मूर्तिरहित-निष्पाप-
जोचिंतनमेंनआसके-भयकाकरने
वाला-दुष्टोंकोभयोंकेभयकानाशक
जोहैउनकोप्रणामहै॥८९॥

अणुर्वृहत्कशःस्थूलो गुणभृ-
न्निर्गुणो महान्।अधृतःस्व-
धृतःस्वास्यःप्राग्वंशोवंश-
वर्द्धनः॥९०॥

अर्थ - छोटेरूपकोधारणकरनेवा-
ले-बड़ेरूपकोधारणकरनेवाले-दुव-
ला-मोटा रूपधारी-गुणोंकोधारणक-
रनेहारा-निर्गुणगुणोंसेन्यारा-सबसे
बड़ेपरमेश्वरकोप्रणामहै॥९०॥

سہسراچھیت جھبہ سبتی دہا
سبت باہنہ : امور تی رنگہو ختو
ہئے کر دیئے ناشخہ : ۸۹

ترجمہ - سہسروں کرنوں والا-اگنی روپ-ساتوں
لوگوں میں بیات-سات باہن-سبت سروں
میں بیات-مور تی رہت-نشاپ جوتن
میں نہ آسکے-ہئے کارنے والا-دشتوں کو ہکوں
کے ہئے کانا شک جو ہے اسکو پر نام ہے : ۸۹

انبر بہت کر شستہ لوگن بہر نر
گون ہمان : ادہر تہ سدر بہر تہ
سوا پچھم پراگوشو و نش بردہنہ : ۹۰

ترجمہ - چھوٹے روپ کو دہارن کرنیوالا-بڑے روپ
کو دہارن کرنیوالا-دبلا-موتا روپ دہاری-گونوں کو
دہارن کرنے والا-ترگن گونوں سے نیارا-
سب سے بڑے پریشور کو پر نام ہے : ۹۰

भारभृत्कथितोयोगीयोगीशः
सर्वकामदः । आश्रमः श्रमणः
क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ ९१ ॥

अर्थ - वृषभरूप - कहाहुआ योगी-
रूप - योगियों का स्वामी - सब कामनाओं
के देने वाला - चार आश्रम रूप - परिश्र-
म रूप - दुर्बल रूप - गरुड़ का रूप - चै-
तन्य रूप - वायू से परे जो भगवान हैं
उनको नमस्कार है ॥ ९१ ॥

धनुर्धरो धनुर्वेदो दंडो दमयि-
ता दमः । अपराजितः सर्वसहो
नियंतानियमो यमः ॥ ९२ ॥

अर्थ - धनुषधारी - धनुर्वेद के सूत्ररू-
प - दुष्टों को दंड रूप - इन्द्रियों का दमन
करने वाला - वस्तु आदि इन्द्रिय रूप -
औरों से नहीं जीता जाय - सब सहने वा-
ला - क्षमा रूप - क्षमा करने वाला - नि-
यम रूप - यम रूप भगवान को प्रणा-
म है ॥ ९२ ॥

بہار بہت کشتیوگی یوگیشہ
سرب کا مدہ : آشرمہ شرمہ

چہا مہ سپرنو بایا ہنہ : ۹۱ :

ترجمہ - برکھہہ روپ - کہا ہوا یوگی روپ - یوگیوں کا
سوامی سب کامناؤں کا دینے والا چار اشرم روپ
پر شرم روپ - دُرل روپ - گر دُر روپ چیتنہ
روپ - با یو سے پرے جو بھگوان ہے سکو پر نام ۹۱

دہنرودہرودہشرویدودندو

دم پتہ دمہ : اپرا جتہ سرب

سہونینتا نیمویمہ : ۹۲ :

ترجمہ - دہش داری - دہنرودہ کے سوتر روپ -
دشٹوں کو دند روپ - اندریوں کا دمن کرنیوالا -
چکشو آوا ندریہ روپ - اوروں سے نہیں جیتا
جائے - سب سہنے والا چہار روپ چہا کرنیوالا -
نیم روپ نیم روپ بھگوان کو پر نام ہے : ۹۲ :

सत्त्ववानसात्विकः सत्यः स-
त्यधर्मपरायणः । अभिप्रायः
प्रियाहोर्हः प्रियकृत्प्रीतिवद्धे
नः ॥ ५३ ॥

अर्थ - सतो गुण है विद्यमान जिसमें
सतो गुण रूप - सत्यस्वरूप - सत्यधर्म
मेलगा हुआ - प्रयोजन रूप - प्यारा पूज
ने के योग्य - पूजा रूप - प्रिय कार्य करने
वाला - प्रीतिके बढ़ाने वाले - परमेश्वर
को प्रणाम है ॥ ५३ ॥

विहाय सद्गतिर्ज्योतिः सुरुचि
र्हुत भुग्विभुः । रविर्विरोचनः
सूर्यः सवितारविभोचनः ॥ ५४ ॥

अर्थ - आकाश में है गमन जिसका
प्रकाश रूप - सुंदर रूचि वाला - आहुति
यों के भोगने वाला - संपत्ति रूप - सूर्य
रूप - विशेषता से प्यारा - साक्षात्सू
र्य - जग की उत्पत्ती करने वाला - सूर्य
है नेत्र जिसके - विराट रूप - ऐसे भग-
वान को वंदना है ॥ ५४ ॥

स्तोवान सातुकुं स्तुति स्तुति
प्रायश्चित्तः ॥ अर्च्ये प्रारिभ्य प्रारिभ्य
प्रिये कर्त प्रीति ब्रह्मे ॥ ५३ ॥

ترجمہ - ستوں کے ستوں جس کے ستوں کو روپ
स्तुति سروپ - ستुति دھرم میں لگا ہوا پرپوج
روپ - پیارا پوجنے کے لائق - پوجا روپ - پر
کار یہ کرنی والا - پریٹ کے بڑھانے والے پریشو
کو پرنام ہے ॥ ۵۳ ॥

بہاے سنگم جیوتھ سپر جیوت
بہیکہ ॥ زور و رور جیوتھ سور
سبتار ب کو جیوتھ ॥ ۵۴ ॥

ترجمہ - اکاش میں ہے گن جبکہ - پرکاش روپ
سندھ سچ والا - آہوتیوں کا ہو گئے والا نہایت روپ
سور یہ روپ - و شیشا سے پیارا سا کشت سور
جگ کی اوپتی کرنی والا - سور یہ ہیں نیز جبکہ بہاٹ روپ کے
بھگوان کو بندنا ہے ॥ ۵۴ ॥

अनन्तोहतभुगभोक्तासुखदो
नैकदोऽग्रजः। अनिर्विणः स-
दामर्षलोकाधिष्ठानमद्भुतः=

अर्थ - नहीं है पारजिसका। हमके
भोगनेवाला। भोगरूप। सुखका देनेवा
ला। अनेकवार अवतारधारण करने
वाला। सबसे पहले होनेवाला। निर्वि
णरूपलज्जा। दुष्टोंके अर्थक्रोधरूप।
लोकोंका स्थितिरूप। अद्भुत विचित्र
भगवानको प्रणाम है ॥ २५ ॥

सनात्सनात्नतमः कपिलः
कपिरव्ययः। स्वस्तिदः स्वस्ति
द्वत्स्वस्तिस्वस्तिभुक् स्वस्तिद-
क्षिणः ॥ २६ ॥

अर्थ - सदा होनेवाला। बहुत ही पुरा
ना। कपिन्द्र मुनिका अवतार। हनुमानरू
प। अविनाशी। कल्याणका देनेवाला। क-
ल्याणरूप। कल्याणका करनेवाला। क-
ल्याणका भोगनेवाला। कल्याणरूप। द-
क्षिणा देनेवाले भगवानको प्रणाम है ॥
॥ २६ ॥

انٹوہٹ بہگ بہگنا سکھ دو
نیک جو گرچہ : از روخہ

مشری لوک و ششان مدہتھ ۹۵
ترجمہ نہیں ہے پارچہ کا۔ ہوم کا ہو گئے والا۔ بہوگ
روپ۔ سکھ کا دینے والا۔ ایک بار اوتار دہارن کر لیا۔
سب سے پہلے ہونی والا۔ نورن روپ۔ لجا۔
دشٹوں کے ارتھ کرودھ روپ۔ لوگوں کا
است روپ۔ ادبوت بچتر بہگوان کی پرنام ۹۵

سنا سنا سنا تھ کپ

ریشہ ست دہ : ست کرت
مشی ست بہگ ست و شٹھ ۹۶

ترجمہ - سدا ہونی والا۔ بہت ہی پرانا۔ کپندر مونی کا اوتار۔
ہنومان روپ۔ ابناشی۔ کلیاں کا دینے والا
کلیاں روپ۔ کلیاں کا کرنے والا۔ کلیاں
کا ہو گئے والا۔ کلیاں روپی و شٹھ دینے والے
بہگوان کو پرنام ہے ۹۶

अरौद्रःकुंडलीचकीविक्रम्यु-
र्जितशासनः। शब्दातिगःश-
ब्दसहःशिषिरःशर्वरीकरः२७

अर्थ - भयानकरूपसे रहित सर्व
व्यापक चक्र है शस्त्रजिसका वल
वानरूप खाटे पुरुषों को दंड देने वाला
शब्द से परे शब्द का सहने वाला शिषि
रक्षित रूप रात्री के करने वाले परम-
श्वर को प्रणाम है ॥ २७ ॥

अक्रूरःपेशलोदक्षोदक्षिणः
क्षमिणांवरः। विद्वत्तमोवी
तमयःपुण्यश्रवणकीर्तनः।

॥ २८ ॥

अर्थ - शांतिरूप कोमलरूप चतु-
र महाचतुर क्षमा करने वालों में श्रेष्ठ
बड़ा विद्वान् जातारहा है भय जिस
का पवित्र कीर्तन का सुनने वाला जो
ईश्वर है उसको नमस्कार प्रणाम क-
रते भये ॥ २८ ॥

अरुंदरे कुंडली चक्री ब्रह्म
पूजित शास्त्रज्ञः शब्दोत्कृष्टः

शब्दोत्कृष्टः शस्त्रेश्वर ब्रह्म - २७

ترجمہ - ہمایانک روپ سے بہت - سب بیایک
چکر ہے شستر جسکا - بلوان روپ - کوٹے پشونکو
دند دینے والا - شستر رت روپ - راتری کے
کرنیوالے پریشور کو پرنام ہے - ۲۷

اگرورہ پیشلو دشتو دشتہ

چھہنام برہ - بدو و موبیت ہیچہ

پیشہ شرون کیرتتہ - ۲۸

ترجمہ - شانت روپ - کوئل روپ - چتر بہتر
چھا کرنیوالوں میں سریشٹھ - بڑا بدوان - جاتا
رہا ہے ہیچے جس کا - پوتر کیرتن کا سننے والا -

جوایشور ہے اسکو پرنام ہے - ۲۸

उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुः
स्वप्ननाशनः । वीरहारक्षणः
शान्तोजीवनः पर्यवस्थितः ॥

॥ ८९ ॥

अर्थ - उद्धार करने वाला. पापों-
कानाश करने वाला. पवित्र. खोटों-
प्रकानाशक. वीरों को मारने वाला.
रक्षा करने वाला. शान्त. जिवने वाला
सर्वत्रस्थित ऐसे भगवान को प्रणा
म है ॥ ८९ ॥

अनन्तरूपोऽनन्तः श्रीर्जितः
मन्युर्भयापहः । चतुरस्राग-
भीरात्मा विदिशो व्यादिशो-
दिशः ॥ ९० ॥

अर्थ - अन्तरहितरूप. अन्तरहित.
लक्ष्मीका स्वामी. जीता है क्रोध जिस-
ने. भय को दूर करने वाला. चारों दि-
शाओं में एकसार. छिपा हुआ आत्मा
रूप. विदिशाओं में व्यापक. सर्वतो व्या-
पक. दिशारूप भगवान को प्रणाम है ॥

॥ ९० ॥

أَوْتَارُوْهُ دَشْكِرْتِهَآ پَيُوْ دَسْپِيْن
نَاشَخَهٗ ۚ بِيْرَآ كَشَخَهٗ شَانَتُوْ

جِيُوْنِهٖ پَرِيَهٗ وَاسْتِهْتَهٗ ۚ ۹۹

ترجمہ - اُوْتَار کرنے والا۔ پاپوں کو ناکش کرنیوالا۔
پو تر کہوئے دسپین کا ناشک۔ بیروں کو مارنے
والا۔ کشتا کرنے والا۔ شانت۔ جوانے والا۔
سب استہتہ بھگوان کو پرنام ہے ۚ ۹۹

اَنْتَ رُوْ پُوْنَخَهٗ شَرِيْحَهٗ

نِيْمِيْزِ بِيَا پِهَهٗ ۚ چِتْرَسْرُوْ گِجھِيْرَا

وِ دَشُوْ دِيَا دَشُوْ دَشَهٗ ۚ ۱۰۰

ترجمہ - انت رہت روپ۔ انت رہت لکشمی
کا سوامی۔ جیتا ہے کروہہ جسے۔ پہنے کو دور
کرنے والا۔ چاروں دشاؤں میں ایک سار۔
چھپا ہوا آتما روپ۔ دشاؤں میں بیابک۔ سب
تو بیابک۔ و سار روپ بھگوان کو پرنام ہے ۚ ۱۰۰

अनादिर्भूतवोत्तमः सुवीरो
सुचिरांगदः । जननोजनन-
न्मादिः भीमो भीमपराक्रमः ॥ १९०९ ॥

अर्थ - जिससे पहले कोई नहीं था.
पृथिवी अंतरिक्ष लक्ष्मीरूप. सुंदर
वीरः श्रेष्ठ वाजू पहरने वाला. जन्म
देने वाला. सब जीवों से पूर्व है जन्म
जिसका. भयानक है पराक्रम जिस
का. ऐसे भगवान को नमस्कार है ॥ १९०९ ॥

आधारनित्योधाता पुष्पहा
सः प्रजागरः । ऊर्ध्वगः सत्य
थाचारः प्राणदः प्रणवः प्र-
णः ॥ २॥

अर्थ - आश्रयरूपी स्थान अर्थात् पृ-
थिवी है स्थान जिसका. ब्रह्मरूप. मंद
है हंसना जिसका. सदा जागने वाला.
ऊपर को जाने वाला. श्रेष्ठ मार्ग में चल-
ने वाला. प्राणों का देने वाला. प्रणवरू-
प. प्रतिज्ञा पूरी करने वाला भगवान को
प्रणाम है ॥ २॥

अनादिर्भूतवोत्तमः सुवीरो
सुचिरांगदः ॥ जन्मो जनन-
न्मादिः ॥ १९०९ ॥

॥ १ ॥

ترجمہ - جس سے پہلے کوئی نہیں تھا۔ پرتھوی
انت رکش لکشمی روپ سندھیریشٹھ بازو
پھرنے والا۔ جنم دینے والا۔ سب جیووں سے
پورب ہے جنم جس کا۔ ہیما نک ہے۔ پر اکرم جس کا
ایسے بھگوان کو نسا کر ہے ॥ ۱ ॥

आधारनित्योधाता पुष्पहा
सः प्रजागरः । ऊर्ध्वगः सत्य
थाचारः प्राणदः प्रणवः प्र-
णः ॥ २॥

ترجمہ - آشر یہ روپی استہان ارتہات پرتھوی ہے
استہان جس کا۔ بڑھ روپ۔ مند ہے ہنسنا جس کا۔ سدان
اوپر کو جانے والا۔ شریٹھ مارگ چلنے والا۔ پر انوں کا دینے والا۔
پرتیجہ پوری کرنیوالے بھگوان کو نسا کر ہے ॥ ۲ ॥

प्रमाण प्राणनित्यः प्राणभू-
त्प्राणजीवनः। तत्त्वं तत्त्वविदे
कात्मा जन्ममृत्युजरातिगः ३

अर्थ - प्रमाण यथार्थ प्राणों का-
स्थान प्राणों का धारण करने वाला।
प्राणों में चैतन्य सत्ता देने वाला। तत्त्व
रूप सिद्धांत का जानने वाला। आत्मा
रूप जन्म और मरण और बुढ़ापे से
रहित जो है उसको नमस्कार है ॥ ३ ॥

भूर्भुवः स्वस्त रुस्तारः सपिता
प्रपितामहः। यज्ञाय ज्ञापति
यज्वाय ज्ञांगो यज्ञवाहनः ४।

अर्थ - पृथिवी अंतरिक्ष और स्वर्गस्वरूप
के लोक का वृक्ष रूप अर्थात् तीनों-
लोक रूपी वृक्ष रूप तारने वाला उत्प-
न्न करने वाला ब्रह्मा रूप यज्ञ रूप
यज्ञ अर्थात् होम का फल देने वाला
स्वामी होम करने वाला यज्ञ का अंग
यज्ञ का देवताओं को फल देने वाला
ईश्वर को प्रणाम है ॥ ४ ॥

پرام پران نلیجہ پران ہرت پران
جیونہ : تہم تہو و دیکا تا جہم مرتہو
جرا تگہ : ۳ : ۳

ترجمہ - پران یہاں تھم پران کا استہان - پرانوں کو
دہان کرنیوالا - پرانوں میں جین سستا دینے والا
تہو روپ - سدہانت کا جاننے والا - آتاروپ -
جہم اور مرث اور ہر پے سے رہت جو ہے انکو
نسکار ہے : ۳ : ۳

ہو رہوہ ست رستارہ سپتا

پرپتا مہمہ : گیکو گیکہ پتہرچو اگیکام

گو گیکہ باہمہ : ۴ : ۴

ترجمہ - پرتھوی انت رکش اور رگش روپ کے
لوک کا رکش روپ ارتہات تینوں لوک روپی رکش
روپ - تارنے والا - او تپن کرنے والا - برہمارپ
گیکہ روپ - گیکہ ارتہات ہوم کا پھل دینے والا
سوامی - ہوم کرنیوالا - گیکہ کا انگ - گیکہ کا دیوتا
کو پھل دینے والے ایشور کو پرنام : ۴ : ۴

यज्ञमयज्ञकथयज्ञीयज्ञमुगा-
यज्ञसाधनः। यज्ञान्तकथयज्ञ
गुह्यमन्नमन्नादसवच ॥ ५ ॥

अर्थ-यज्ञको धारण करने वाला। य-
ज्ञका करने वाला। यज्ञरूप। यज्ञका
भोक्ता। यज्ञको सिद्ध करने वाला। य-
ज्ञकानाशक। यज्ञमें गुप्त रूप अनरूप
प। अन्नके दाता परमेश्वरको प्रणाम
करते भये ॥ ५ ॥

आत्मयोनिः स्वयं जातो वैरवा-
नः सामगायनः। दिवकी नन्द
नः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः

॥ ६ ॥

अर्थ-आत्मा का योनि रूप अपने
आप उत्पन्न होने वाला। वैश्वानर ऋ-
षिरूप। सामवेद का गान करने वाला
देवकी का आनन्द दाता। उत्पत्ती क-
रने वाला। ऐसे भगवानको नमस्का-
र करते भये ॥ ६ ॥

يکيه هر ويکيه کردگي يکيه بھک
يکيه سادہ مخہ نيکيات کرد
يکيه گئے من سنا دالو چا ۵ ۵

ترجمہ-یکتہ کو دھارن کرنیوالا۔ یکتہ کا کرنیوالا۔ یکتہ روپ
یکتہ کا بھوکنا۔ یکتہ کو سنا دالو۔ یکتہ کا ناشک
یکتہ میں گپت روپ۔ اُن روپ۔ اُن کے داتا
پر پیشور کو پر نام ہے ۵ ۵

اتم یونہ شیم جاتو ویسوانہ
سام گایتھ ۵ دیو کی نند مخہ

سٹھا چیتھ پاپناشٹھ ۵ ۵

ترجمہ-اتما کا یو نی روپ۔ اپنے آپ اوتپن
ہونیوالا۔ ویسوانر رشی روپ۔ سام وید کا
گان کرنے والا۔ دیو کی کا آئند داتا۔ اوتپتی
کرنے والے بھگوان کو سنا رہے ۵ ۵

शंखमृन्नन्दकीचक्रीशार्ङ्गः-
धन्वागदाधरः । रथांगपाणि
रक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः ॥ ७

अर्थ - पांचायणशंखकोधारणकरनेवाले नन्दकनामखड्गकाधारी रथकहाथमें चक्र शार्ङ्ग धनुषहै जिसका गदाकाधारण करनेवाला कृष्णरूप रथका पहिया भीष्मपितामह पर लै धाया सब प्रकारसे शस्त्रधारिको प्रणाम है ॥ ७ ॥

इतीदंकीर्तनीयस्यकेशव
स्यमहात्मनः । नाम्नांसह-
स्रदिव्यानामशेषेणप्रकीर्ति-
तम् ॥ ८ ॥

अर्थ - ये कीर्तन करने के योग
केशवमहात्मा के दिव्यमहसना-
मसबकह दिये ॥ ८ ॥

॥ ८ ॥ ॥ ८ ॥ ॥ ८ ॥ ॥ ८ ॥

शङ्खे प्रेन नन्दी चक्री शार्ङ्ग
दध्नागदाधरः ॥ रथान्गपाणि
रक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः ॥ ७ ॥

ترجمہ - پانچاين شنگھ کو دھارن کرنیوالا نندک نام کنگ
کادھاری - ایک ہاتھ میں چکر شارنگ و ہنر ہے جسکا
گدا دھارن کرنیوالا - کرشن روپ - رتھ کا پہیا
بھیشم پیتا مھ پر لے دیا یہ سب پر کار سے شتر ہاری
کو پر نام ہے ۥ ۥ ۥ

اتی دم کیرتی یستے کیشو سے
مہاتمنہ ॥ نامنام سہسرو سی
نام شیشین پر کیرتم ॥ ۸ ॥

ترجمہ - یہ کیرتن کرنے کے یوگ کیشو ہستاتا
کے دیئے سہسرنام سب کہہ دیئے ॥ ۸ ॥

यद्दंष्ट्रणुयान्नित्यं यश्चापि
परिकीर्तयेत् । नाश्रमं प्राप्नु
यात्किंचित्सोमुत्रैव च मान

वः ॥२॥

अर्थ - जो इन नामों को नित्य सु
ने और जो नाम ले वह मनुष्य इस
लोक में और परलोक में किसी प्रकार
के अशुभ कार्य को प्राप्त नहीं होय

॥२॥ छ छ छ छ

वेदान्तगोब्राह्मणः स्यात्सा
त्रियो विजयी भवेत् । वैश्यो
धनसमृद्धस्याच्छुद्धः सुख
मवाप्नुयात् ॥९०॥

अर्थ - ब्राह्मण तो वेदान्त शा-
स्त्र का ज्ञाता होय और क्षत्रिय र-
ण में जीते और वैश्य के धन वढ़े
और सूद्ध सुख को प्राप्ति होय ॥

॥९०॥ ॥९०॥ ॥९०॥ ॥९०॥

॥६९॥ ॥६९॥ ॥६९॥ ॥६९॥

یہ آدم شریانیتم شیچاپی پر
کیرت ایت : ناشبهم پرائنیات
کنچت سو متر کجھ چه مانوه : ۹ :

ترجمہ - جو ان ناموں کو نیت سے اور جو نام لے
وہ منشیہ اس لوک میں اور پر لوک میں کسی پرکار
اشبھہ کو پراپت نہیں ہوئے : ۹ :

ویدانت گو براہمنیات چہترلو

دجی بہوت : دشیو دہن سمر

دہیات چہدرہ سکھ مو اننیات : ۱۰ :

ترجمہ - براہمن تو ویدانت شاستر کا گیتا ہوا
اور چھتری رن میں جیتے - اور دیشیہ کے
دہن بڑھے - اور شودر سکھ کو پراپت ہوئے
: ۱۰ : ۱۰ : ۱۰ :

धर्मार्थी प्राप्नुयाद्धर्ममर्थार्थी
चार्थभाप्नुयात् । कामान
वाप्नुयात्कामी प्रजार्थी प्रा-
प्नुयात्प्रजा ॥११॥

अर्थ - धर्म का चाहने वाला ध-
र्म को पावे धन का चाहने वाला ध-
न को पावे कामना वाले की कामना
पूरी हो संतान के चाहने वाले को
संतान की प्राप्ति होय ॥११॥

भक्तिमान्यः सदा त्वाय श्र-
विस्तद्व्रतिमानसः । सह
संवासु देवस्य नाम्ना मेत-
त्प्रकीर्तयेत् ॥१२॥

अर्थ - जो सदा भक्तियुक्त हो उठ
कर परमेश्वर में मन लगा वासु
देव भगवान् के सहस्र नाम को
पाठ करे ॥१२॥ ॥१२॥ ॥१२॥

॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥

॥ ६१ ॥ ॥ ६१ ॥ ॥ ६१ ॥ ॥ ६१ ॥

द्वेहं रतिं प्रीतिं दहेरं मरुत्तारि
चार्थं - मां प्रीतिः कामान् प्रीतिः

कामी प्रीतिं प्रीतिः प्रीतिः ॥ ॥

ترجمہ - دہرم کا چاہنے والا دہرم کو پاوے - دہن کا
چاہنے والا دہن کو پاوے - कामना والے کی कामना
پوری ہووے - سنتان والے کو سنتان ملے ॥ ॥

भक्तिमान् सदा त्वाय श्र-
विस्तद्व्रतिमानसः । सह

मां प्रीतिः प्रीतिः प्रीतिः ॥ ॥

नामान् मेतत्प्रकीर्तयेत् ॥ ॥

ترجمہ - جو سدا بہکتی ٹیکت ہو اٹھ کر - پریشوڑیں
من لگا داسدیو - بہگوان کے سہسرنام

کو پاٹھ کرے - ॥ ॥ ॥ ॥

यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञाति
प्राधान्यमेव च । अचलं त्रि
यमवाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्य
शुभतमम् ॥ ३३ ॥

अर्थ - वह बहुत जस पावे और
अपनी जाति में बड़ा कहावे. अच-
ल लक्ष्मी को पावे. सबसे अच्छा
कल्याण होय ॥ १३ ॥

नभयं क्वचिदाप्नोति वीर्यं
 तजश्च विन्दति । भवत्य-
 शोद्युतिमान् वलरूपगु-
 णान्वितः ॥ ३४ ॥

अर्थ - और कहीं भय प्राप्त नहीं
होय. पराक्रम और तेज को प्राप्त
होय. रोगरहित. कान्तिवान. व
ल और रूप. गुण. करिके युक्त.
होय. ॥१४॥ ॥१४॥ ॥१४॥

॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ।
॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

ایشته پراپوت و لم گسائی
برادمانیه میوچا : اچلام شریه
موانیوئی شریه پراپوت تم : سلام :

نزع جسم وہ بہت جس پاوے اور اپنی ذات میں
بڑا کہاوے اہل کشتی کو پاوے سب سے چھپا
کلیان ہوئے ۱۳

نهجيم کو اچا پوتی بیریم شیشه
و دتی نه بهوتیه روگودت مان
بل روپ گناوتیه نه ۱۴

ترجمہ۔ اور کہیں بہتے پراپت نہیں ہوئے
پراکرم اور تیج کو پراپت ہوئے۔ روگ رہت
کانتی وان۔ بل اور روپ اور گن کر کے یکیت
ہوئے ۛ ۛ ۛ

रोगार्तोमुच्यतेरोगाद्वद्धो
मुच्येतबंधनात् । भया
न्मुच्येतभीतस्तुमुच्येता

पञ्चआपदः॥१५॥

अर्थ - रोगी रोग से कूट जाय.
बंधन में पड़ा हुआ बंधन से कूट
जाय. जिसको डर हुआ होय वह
डर से कूट जाय. जिसको विपत
पड़ रही होय वह विपत से कूट-
जाय. ॥१५॥

दुर्गाण्यतितरत्याश पुरु-
षः पुरुषोत्तमम् । स्तुव-
न्नामसहस्रेण नित्यं भक्ति

समन्वितः॥१६॥

अर्थ - कठिन दुःखों से शीघ्र
कूट जाय. पुरुष सहस्र नामोस्तु-
ति करता हुआ नित्य भक्ति से पुरु-
षोत्तम भगवान की. ॥१६॥

॥६॥ ॥६॥ ॥६॥ ॥६॥ ॥६॥

रुकार्तो मुच्यते रुकात् बद्धो

मुच्येत बंधनात् ॥ भया

न्मुच्येत भीतस्तु मुच्येता

रुकी रुक से चھوٹ جائے - بندھن میں
پڑا ہوا بندھن سے چھوٹ جائے - ڈرا ہوا ڈر
سے چھوٹ جائے - جسکو بیت پڑ رہی ہو وہ بیت سے
چھوٹ جائے ॥ ۱۵ ॥

دُرگانتی تریتیا شو پر شتھ پر شو تم

استون نام سہسریا نشیہ

بہکتی سمنوۃ ॥ ۱۶ ॥

ترجمہ - کٹھن و کٹیوں سے شیکھ چھوٹ جائے
پریش سہس्र نام استی کرتا ہوا انت بہکتی سے
پر شو تم جگوان کی ॥ ۱۶ ॥

इमंस्तवमधोयानश्रद्धाम
क्तिसमन्वितः। युज्येता-
त्मासुखक्षांतिश्रीधृति-
स्मृतिर्कीर्तिभिः॥१९॥

अर्थ - जो इसस्तवको पढ़े श्रद्धा
और भक्ति के साथ वह सुख और-
क्षमालक्ष्मी धीरज ज्ञान और कीर्ति
युक्त अपने आत्मा को करे॥१९॥

नक्रोधो न च मात्सर्यं न लो-
भो नाश्रममतिः। भवन्ति
क्षान्तिपुण्यानां भक्तानां पुरु-
षोत्तमैः॥२०॥

अर्थ - भगवान में भक्ति करने वा
ले पुरुषों ना तो क्रोध हो और ना
वुराई और ना लोभ हो किये हैं
पुण्य जिन्होंने॥२०॥॥२०॥॥२०॥

॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥
श्री श्री श्री श्री श्री श्री
॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥

اِمْ اَسْتَوْدِيْعِيْلِي شَرِّحَا
بِهَكْتِي سَمْنُوْتِي ۞ يَحْجِي تَا تَا سَكْه
شَانْتِي شَرِي دِهَرْتِ مِرْتِ كِرْتِ

بُحْ ۞ ۱۹ ۞ ۱۹ ۞

ترجمہ - جو اس استو کو پڑھے شر دہا اور
بہکتی کے ساتھ وہ سکھ اور چھا لکشی میرج
کیاں اور کیرتی گیت اپنے آتما کو کرے ۞ ۱۹ ۞

نَکَرُو دَوْدَہُو نہ چہ ماتِ سِرِم
نہ لو بہو نَاشِبہا مَتَحْہ ۞
بہو نِت کِرْتِ پَنِیا نام بہکتا

نام پُر شُو تَمَے ۞ ۲۰ ۞

ترجمہ - بھگوان میں بھگتی کرنے والے پرشوں
کو نا تو کرو دہو اور نا بُرائی نا لو بہہ ہو گئے
میں پشیہ جنہوں نے ۞ ۲۰ ۞

द्यौःसवच्चार्किनक्षत्राखंदि
शोभूर्महोदधिः । वासुदे-
वस्यवीर्येणविद्यतानि-

महात्मनः ॥२१॥

अर्थ = महात्मा वासुदेवके प-
राक्रमने स्वर्गादि देवलोक चंद्र
मा और सूर्य नक्षत्रों सहित आ-
काश दिशा पृथिवी समुद्र सेवा
को धारण कर रक्खा है ॥२१॥

ससुरासुरगन्धर्वासय-
ज्ञोरगराक्षसम् । जगद्ध-
शेवर्ततेदंक्षणास्यस-
चराचरम् ॥२२॥

अर्थ = यह सारा जगत चरा
चर देवता असुर गंधर्व और य-
क्षों सहित उरगराक्षस सब क्ष-
ण के वस में वर्तमान है ॥

॥२२॥ ॥२२॥ ॥२२॥ ॥२२॥

॥२२॥ ॥२२॥ ॥२२॥ ॥२२॥

دیوہ سچند راک نشترا

کند شوہور ہوو دیو اسیو
سیریر کماو دہرانی ہا تمخہ ۲۱

ترجمہ - ہاتا واسیدو کے پر اکرم نے شرگ
وب لوک چندرما اور سورنگیشتروں بہت
اکاش و شبیر تھوی سہدر سبوں کو داران
کر رکھا ہے ۲۱ ۲۱ ۲۱

سُور گند ہر با سیکشو
رگ راکشم جگت دشورت

تیدم کرشنیہ سچراچرم ۲۲

ترجمہ یہ سارا چراچر جگت - دیوتا - اشر گند ہر
اور کیشون - بہت ارگ راکش سب
کرشن کے بس میں برتتاں ہیں ۲۲

इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं
तेजो बलं धृतिः । वासुदेवा-
त्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ-
सर्वच ॥ २३ ॥

अर्थ - क्षेत्र शरीर क्षेत्रज्ञ आ-
त्मा ज्ञानेन्द्रिय और बुद्धि सत्ता गु-
ण तेज पराक्रम धीरज ये सब म-
हात्माओं ने वासुदेव भगवान् ही
के आत्मा कहे हैं ॥ २३ ॥

सर्वागमाना माचारः पृथ-
मं परिकल्पते । आचारः
प्रथमो धर्मो धर्मस्य प्रमु-
रच्युतः ॥ २४ ॥

अर्थ - सब वेदादि शास्त्रों का
आचार पहिले कल्पना किया है
आचार अर्थात् पवित्रता से धर्म
उत्पन्न होता है धर्म से अच्युत
भगवान् की प्राप्ति हो जाती है ॥

॥ २४ ॥ ॥ २४ ॥ ॥ २४ ॥ ॥ २४ ॥

اندریائی منو بوجھ ستوم تجو بلم
وہر شے : واسد یو اتمک انیا جھ
کشیتر کم شیرگیہ ایوجہ : ۲۳

ترجمہ - کشیتر شریک شیرگیہ - آتما کیا بنی دے -
بُدھی - ستوگن - تیج - پر اکرم - دبیرج - یہ
سب مہاتماؤں نے واسد یو بھگواں ہی کے
آتما کہے ہیں : ۲۳ : ۲۳ : ۲۳

سر باگمانا ماچارہ پریم پر کلپتہ
اچار پرہو و دہر مو دہر سہ پرہو
تجوتے : ۲۴ : ۲۴

ترجمہ - سب ویداؤں شاستروں کا آچار پہلے
کلپن کیا ہے آچار ا رہتا پو تر تا سے
دہرم او تپن ہوتا ہے - دہرم سے اچٹ
بھگوان کی پراپتی ہو جاتی ہے : ۲۴ : ۲۴

ऋषयः पितरो देवा महा-
भूतानि धातवः । जङ्गमा
जङ्गमं च दंजगन्नारायणो
द्वयम् ॥ २५ ॥

अर्थ - ऋषि पितर देवता पं-
चमहामूत समधातु जंगम चम
ने वाले जीव अजंगम तृण वनस्प
ति आदि जीव और यह जगत् ना
रायण से उत्पन्न हुआ है ॥ २५ ॥

योगो ज्ञानं तथा सांख्यं वि-
द्याः शिल्पादिकर्म च । वे-
दाः शास्त्राणि विज्ञानमेत-
त्सर्वं जनादिनात् ॥ २६ ॥

अर्थ - योग विद्या ज्ञान शास्त्र
वेदान्त आदि वैसेही सांख्य शास्त्र
और चतुर्दश विद्या शिल्पादिक
र्म चारों वेद षट् शास्त्र और वि-
ज्ञान शास्त्र ये सब जनार्दन भगवा
न से उत्पन्न हुए हैं ॥ २६ ॥

شبیہ پترو دیو امہا بہوتان
وہاتوہ : جنگلہ جنگلہ چیم جنگلہ

راہیو دیوہوم : ۲۵ :

ترجمہ - شبیہ پترو دیوتا - پنج مہا بہوت - سپت دیوتا
جنگل چلنے والے جیو - جنگم - تڑن - بناسپتی
آد جیو - اور یہ - جگت ناراین سے اوتپن
ہوا ہے : ۲۵ : ۲۵ :

یوگو گیانم تہا سائکھیم و دیہا شلیپاد
کرم چا : ویدہا شاستران و گیانا
میت ستریم جبار دنا ت : ۲۶ :

ترجمہ - یوگ - ویدیا - گیان - شاستر ویدانت - آو
ویسے ہی سائکھیم شاستر اور چتر و ش و دیہا شلیپا کرم
چاروں وید کہت و رشن یعنی شاستر - اور
گیان شاستر یہ سب جباروں بیگوان سے
اوتپن ہوئے ہیں : ۲۶ :

एको विष्णुर्महद्भूतं पृथ-
ग्भूतान्यनेकशः । त्रीलो-
कान्व्याप्यभूतात्मा मुक्तो
विश्वभुग्वयः ॥२७॥

अर्थ - एक विष्णु ही विराट
रूप को धारण करके भिन्न २ अ-
नेक प्रकार के तत्वों को तीनों लो-
कों में व्यापक होकर पंचभूतों -
का आत्मा संसार को भोगने वाला
अविनाशी संसार के सुखों को भोग
ता है ॥२७॥

इदं सत्त्वं भगवतो विष्णो-
र्व्यासेन कीर्तितम् । पठे-
द्यद्दृच्छेत्पुरुषः श्रेयः प्रा-
प्नुं सुखानि च ॥२८॥

अर्थ - यह विष्णु भगवान का
सत्त्व व्यास जी ने कहा है जो पुरुष
सुख और कल्याण को प्राप्त करना
चाहे वह इसको पढ़े ॥२८॥

ایکو و شتور مہد بہو تم بر تہگہون
نیک شتہ : تریم لوکان و یائے
بہوتا تا شکستے بشتو بہگ یہ : ۲۷ :

ترجمہ - ایک و شتو ہی براٹ روپ کو دہارن کر کے
بہن بہن انیک پرکار کے تئوں کو تینوں لوکیں
بیایک ہو کر پنج بہوتوں کا آتما سنسار کو بہو گئے
والا ابناشی سنسار کے سکھوں کو بہو گتا ہے : ۲۷ :

اوم استو تم بہگو تو و شتور و یاسین
کیرت تم : پٹھید اچھیت پڑھ
شریچھہ برائیم سکھا چا : ۲۸ :

ترجمہ - یہ و شتو بہگو ان کا استو یاس
جی نے کہا ہے جو پڑش سکھ اور کلیان
کو پراپت ہونا چاہے وہ اسکو پڑے : ۲۸ :

विश्वेश्वरमजं देवजगतः
प्रमवाप्ययम् । भजंति ये
पुष्कराक्षं न ते याति परम-
वम् ॥ २९ ॥

अर्थ - जीमनुष्य संसार के ईश्वर
अजन्मा प्रकाशवान् जगत की उत्पत्ती
करने वाले कमलनयन को भजते हैं-
वे मनुष्य कभी हार को नहीं प्राप्त होय
उनकी सदा जीत रहती है ॥ २९ ॥

अर्जुन उवाच । पद्मपत्रवि-
शालाक्षपद्मनामसुरोत्त-
मम् । भक्तानामनुरक्तानां
त्रातामव जनार्दन ॥ ३० ॥

अर्थ - अर्जुन बोले । हे कमल के
पत्र के समान बड़े नेत्र वाले । हे कम-
ल नाम । हे देवताओं में उत्तम । बड़े
ही भक्तों की पीड़ा दूर करने वाले आप
के अनुरागी से ही भक्तों के आपरक्षा
करने वाले होओ ॥ ३० ॥

بشویثور محمد دیوبند جگتھہ پر ہوا
بجئے پشکر اکشم نئے یا تی پر ہوا ۲۹
ترجمہ - چمنش سنار کے ایشور اجمار کا
وان جگت کی اوپتی کرنے والے کل نین کو بچتے
ہیں وہے منش کبھی ہار کو نہیں پراپت ہوں
ان کی سداں جیت رہتی ہے ۳۰
ارجنوا با جا ۳۰ پدم پتر و شالا
پدم نا بھہ سروتم ۳۰ بہکنا نام
رکتا نام ترانا ہو جبار دانا ۳۰

ترجمہ - ارجن بولا - ہے کل کے پتے کے سماں
بڑے نیر والے - ہے کل نا بھہ - ہے یونانی
میں اوتم بڑے ہی بہکتوں کی پڑا دور کرنے
والے آپ کے انراگی اسنیہی بہکتوں
کے آپ رکشا کرنے والے ہو جاؤ - ۳۰ -

श्रीभगवानुवाच । योमाना-
मसहस्रेणस्तुतिमिच्छति
पाण्डव । सोहमेकेनश्लोके
नस्तुतयन्नसंशयः ॥ ३१ ॥

अर्थ = भगवान्बोले । हे अर्जुनजो
मुझको सहस्रनामों सेस्तुति करने
की इच्छा करता है सो मैं एकही -
श्लोक से स्तुति किया जाता हूँ इस
में संदेह नहीं ॥ ३१ ॥

नमोस्त्वनन्तायसहस्रमूर्ते-
येसहस्रपादाक्षिशिरोरु-
वाहवे । सहस्रनाम्नेपुरु-
षायशाश्वते सहस्रकोटि
युगधारिणेनमः ॥ ३२ ॥

अर्थ = अंतरहित अनेकमूर्ति अने-
कपाद और अनगिनतनेत्र अनंतसिर
जांघ हाथ अनंत और सहस्रों नामवा-
ले पुरुष निरंतररूप सहस्रों और -
क्रोड़ों जुगों के धारण करनेवाले तेरे
अर्थ नमस्कार है ॥ ३२ ॥

شری بھگووان با چا ین یوم نام
سہسرنیا استوت چہت پانڈوا
سو ہمیکین اشلو کے ناست

ایونہ سنشچہ ۳۱

ترجمہ بھگووان بولے - ہے ارجن جو مجھکو سہس-
ر ناموں سے استُتی کرنے کی اچھا کرتا
ہے سو میں ایک ہی اشلوک سے استُتی کیا
جاتا ہوں اس میں سنجھ نہیں ہے ۳۱

نموستوننتائے سہسرمورتے سہسر
پاداکش شرور بابوے ۳۲
پریشائے شاشوتے سہسر کوئی ٹیک

دھارنے نمہ ۳۲

ترجمہ - انت رہت - انیک مورتی انیک پاد اور گنت نیتر
اننت سیر جائگھ - ہاتھ انت - اور سہسروں نام والے
پریش نر نر روپ - سہسروں اور کروڑوں جگوں کے
دھارن کرنیوالے تیرے ارنہ سکار ہے ۳۲

नमः कमलनाभाय नमस्ते
जलशायिने । नमस्ते केश-
वानन्तवासुदेवनमोऽस्तुते

अर्थ - कमलनाम भगवान के अ-
र्थ नमस्कार । जलशायी तेरे को न-
मस्कार है केशव हे अनन्त तेरे अर्थ
नमस्कार है समूहों में वसने वाले-
वासुदेव तेरे अर्थ नमस्कार है ॥ ३३ ॥

वासनावासुदेवस्य वासि-
तं भुवनत्रयम् । सर्वभूत-
निवासीनां वासुदेवनमो-
स्तुते ॥ ३४ ॥

अर्थ - हे वासुदेव हे प्राणों के स्वा-
मी त्वया वासना तृतीयार्थ प्रथमान-
भुवनत्रयं वासितं आपने अपनी दृ-
ष्ट्या से तीनों भुवनों को वासा कर र-
क्खा है हे वासुदेव सर्वभूत निवासी
जो आप हो सो (ईनां) कामादिकों को
(स्य) घातकर्मणि नाश करो आप
को नमस्कार है ॥ ३४ ॥

मन्मथल नाभाय नमस्ते
नमस्ते केशवानन्तवासुदेवो-
न्मोस्तुते ॥ ३३ ॥

ترجمہ مکمل نا بھہ جھکوان کے ارتھہ منسکار جل شای
تیرے کو منسکار ہے کیشو۔ ہے نہت تیرے ارتھہ کار۔
ہے بہہ ہوتوں میں سے والے باس دیو تیرے ارتھہ کو منسکار ۳۳۔

باسنا بسدیو سے واستم ہو و نتریم ॥
سرب بیوت نواسی نام باس دیو نمو ستنتے ॥
ترجمہ ہے باس دیو ہے پرانوں کے سوامی تو یا باسنا
ترتیار ہنے پر یہ مال ہو و نتریم باس تم آپ نے
اپنی اچھا سے تینوں بیونوں کو باس کر رکھا ہے
ہے باس دیو سرب بیوت نواسی جو آپ ہو سو
(ای نام) کاما دیکوں کو (پنے) شانت کر منی ناش
کر و آپ کو منسکار ہے ۳۴ ॥

नमो ब्रह्मण्य देवाय गोब्रा-
ह्मणहिताय च । जगद्धि-
ताय कृष्णाय गोविन्दाय ।
नमोनमः ॥ ३५ ॥

अर्थ - दया करने वाले देवता के अ-
र्थ नमस्कार है और गोब्राह्मणों के हित
कारी संसार का भला करने वाले कृष्ण
गोविंद के अर्थ बारम्बार नमस्कार है ॥
॥ ३५ ॥

आकाशात्पतितं तोयं यथा
गच्छति सागरे । सर्वदेव
नमस्कारः केशवं प्रति ग-
च्छति ॥ ३६ ॥

अर्थ - जैसे आकाश से पड़ा हुआ
जल समुद्र में चला जाता है - तै-
से ही भगवान् को की हुई नमस्का-
र सब देवताओं को पहुंचे ॥ ३६ ॥
॥ ३६ ॥ ॥ ३६ ॥ ॥ ३६ ॥ ॥ ३६ ॥
॥ ३७ ॥ ॥ ३७ ॥ ॥ ३७ ॥ ॥ ३७ ॥

مُوْبِر مِهْن دِيو اے گو برا مِهْن
ہتائے چائے جگد ہتائے
کرشائے گو بندائے مومنہ ۳۵

ترجمہ - دیا کر نیوالے دیوتا کے ارتھ منسکار ہے - اور
گو برا مہنوں کے ہتکاری سنسار کا بھلا کر نیوالے کرشن
گو بند کے ارتھ منسکار ہے ۳۵

آکاشات پتتم تویم تہیا گچھت
ساگرے ۳۶
کیشوم پریت گچھتی ۳۶

ترجمہ - جیسے آکاش سے پڑا ہوا جمل سمدر
میں چلا جاتا ہے - تیسے ہی بھگوان کو کی ہوئی
منسکار سب دیوتاؤں کو پہونچے ۳۶

रघनिष्काण्टकः पन्थायत्र
सम्पूज्यते हरिः । कूपथन्तं
विजानीयाद्भो विन्दरहिता-
गवम् ॥ ३७ ॥

अर्थ - जहाँ हरिका पूजन किया-
जाता है ये ही बिना कांटों का मार्ग है
और उसी को खोटा मार्ग जानो जो शा-
स्त्रगोविन्द की कीर्ति से रहित है ॥

॥ ३७ ॥

सर्व वेदेषु यत्पुण्यं सर्व
तीर्थेषु यत्फलम् । तत्फ-
लं समवाप्नोति स्तुत्वा देवं-
जनार्दनम् ॥ ३८ ॥

अर्थ - जो पुण्य चारों वेदों में औ-
र सब तीर्थों के करने में कहा है उ-
सी फल को भगवान् की स्तुति कर
के मनुष्य प्राप्त होता है ॥ ३८ ॥

॥ ३८ ॥ ॥ ३८ ॥ ॥ ३८ ॥ ॥ ३८ ॥

॥ ३९ ॥ ॥ ३९ ॥ ॥ ३९ ॥ ॥ ३९ ॥

ایش نش کنشکھ منتھیا پیر ستم پوچتے
ہرہ گیتھنتم وجانی یاد گو بند
رہتا گم ۳۷ ۳۷

ترجمہ - جہاں ہری کا پوجن ہوتا ہے یہی بنا
کانٹوں کا مارگ ہے - اور اسی کو کہوٹا مارگ
جانو جو شاستر گو بند کی کیرتی سے رہت
ہے ۳۷ ۳۷ ۳۷

سرب ویدیشوئیت پیتم سرب
پیر ہیشوئیت پہلم یت پہلم
سمواپنوتی استوادیوم جہاروم ۳۸

ترجمہ - جو پیتھ چاروں ویدوں میں اور سب
پیر تھوں میں کرتے کا ہے اسی پہل کو
بھگوان کی استی کر کے پراپت ہوتا ہے ۳۸

येनध्यातंश्रुतोयेनयेनायं-
पठितस्तवः । दत्तानिसर्वदा-
नानिसुराः सर्वे समर्चिताः ॥

॥ ४१ ॥

अर्थ - जिसने इस स्तव का पाठ कि-
या और जिसने सुना और जिसने ध्या-
न से ध्याया उसने सब दान दिये औ-
र सब देवताओं का अर्चन कर लिया-

॥ ४१ ॥ ॥ ४१ ॥ ॥ ४१ ॥ ॥ ४१ ॥

इहलोकं परं वापि न भयं वि-
द्यते क्वचित् । नाम्नां सहस्रं
यो धीते द्वादश्यां मम सचि-
दौ ॥ ४२ ॥

अर्थ - जो मनुष्य द्वादशी के दिन
मेरे पास बैठकर सहस्रनाम के पाठ
करे उसको इस लोक में और परलो-
क में कहीं भय नहीं होय ॥ ४२ ॥

॥ ४२ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४२ ॥

॥ ४२ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४२ ॥

این دہیائے شرتو اینا اینایم
پٹھستوہ : دتائن سرب دانی

سراہ سرب سحر چاہ : ۴۱ :

ترجمہ - جس نے اس استوت کا پٹھ کیا اور جس نے
سنا اور جس نے دھیان سے دھیایا اس نے
سب دान دئے اور سب دیوتاؤں کا چرن
کر لیا : ۴۱ : ۴۱ : ۴۱ :

اہ لو کے پر یو اپی نہ بہیم و دتے
کچت : نام نام سہسرم یو دہیتے
دوا دشیام تم سند ہو : ۴۲ :

ترجمہ - جو دوا دشی کے دن میرے پاس
بیٹھ کر سہسرنام کے پٹھ کرے اس کو اس
لوک میں اور پرلوک میں کہیں بھی نہیں
ہوئے : ۴۲ : ۴۲ : ۴۲ :

सनिर्दहति पापानि कल्पको-
टिशतानि च । अश्वत्थस-
निधौ पार्थक्यत्वा मनसि के-
शवं ॥४३॥

अर्थ - हे अर्जुन जो मनमें भगवान्‌को
ध्यान करके पीपल के पास स्थित होके
इसको पढ़े वह मनुष्य कोटिकल्प के
किये हुए पापों को भी जला देता है ॥४३॥

पठे नाम सहस्रं तु गवां कोटि
फलं लभेत् । शिवालये पठे
नित्यं तुलसीवनसंस्थितः
॥४४॥

अर्थ - महादेवजी के मन्दिर में वा तु-
लसी के वन में बैठकर जो सहस्रनाम
का पाठ करे वह कोटि गज के फल को
पावे ॥४४॥

नरो मुक्तिमवाप्नोति चक्रपा-
णिर्वचो यथा । ब्रह्महत्यादि
कं पापं सर्वपापविनश्यति ॥४५॥

अर्थ - मनुष्य मुक्ति को प्राप्त हो जाता
है यह वचन भगवान्‌का है और ब्रह्म-
हत्यादिक पाप नाश हो जाते हैं ॥४५॥

इति विष्णुसहस्रनामसटीकसं

संस्कृत भाषावर्द्ध

संस्कृत भाषावर्द्ध

नर्जमे - ब्राह्मण जो मन में भगवान्‌को
ध्यान करके पीपल के पास स्थित होके
इसको पढ़े वह मनुष्य कोटिकल्प के
किये हुए पापों को भी जला देता है ॥४३॥

अर्थ - महादेवजी के मन्दिर में वा तु-
लसी के वन में बैठकर जो सहस्रनाम
का पाठ करे वह कोटि गज के फल को
पावे ॥४४॥

अर्थ - मनुष्य मुक्ति को प्राप्त हो जाता
है यह वचन भगवान्‌का है और ब्रह्म-
हत्यादिक पाप नाश हो जाते हैं ॥४५॥

۱	کتابت حسن خرمی	۱۴	کتابت حسن خرمی	۱۴	کتابت حسن خرمی
۲	نخون بریم گیان تہ مذہب ہندو	۱۵	نخون بریم گیان تہ مذہب ہندو	۱۵	نخون بریم گیان تہ مذہب ہندو
۳	شیر نوان قلم	۱۶	شیر نوان قلم	۱۶	شیر نوان قلم
۴	جنم ساکھی اردو	۱۷	جنم ساکھی اردو	۱۷	جنم ساکھی اردو
۵	بابر بدواہن	۱۸	بابر بدواہن	۱۸	بابر بدواہن
۶	مجموعہ ہندو	۱۹	مجموعہ ہندو	۱۹	مجموعہ ہندو
۷	سایک سوشال معروف ہندو	۲۰	سایک سوشال معروف ہندو	۲۰	سایک سوشال معروف ہندو
۸	ہندستان خیالات گہرو و حصہ	۲۱	ہندستان خیالات گہرو و حصہ	۲۱	ہندستان خیالات گہرو و حصہ
۹	اصیلا سانا دین یعنی خیال ایرانی	۲۲	اصیلا سانا دین یعنی خیال ایرانی	۲۲	اصیلا سانا دین یعنی خیال ایرانی
۱۰	برنگیان	۲۳	برنگیان	۲۳	برنگیان
۱۱	کافی برنگیان یعنی بنارس	۲۴	کافی برنگیان یعنی بنارس	۲۴	کافی برنگیان یعنی بنارس
۱۲	کاشی برنگیان یعنی شری	۲۵	کاشی برنگیان یعنی شری	۲۵	کاشی برنگیان یعنی شری
۱۳	بدھ داس جیس کرشن جی کی لکھ	۲۶	بدھ داس جیس کرشن جی کی لکھ	۲۶	بدھ داس جیس کرشن جی کی لکھ
۱۴	لالائی خیال میں مسند لالہ	۲۷	لالائی خیال میں مسند لالہ	۲۷	لالائی خیال میں مسند لالہ
۱۵	سکھ لالہ	۲۸	سکھ لالہ	۲۸	سکھ لالہ
۱۶	بدیوہ دیش مدد حصہ	۲۹	بدیوہ دیش مدد حصہ	۲۹	بدیوہ دیش مدد حصہ
۱۷	عہرہ بیکوت بھگتی کی لکھیاں	۳۰	عہرہ بیکوت بھگتی کی لکھیاں	۳۰	عہرہ بیکوت بھگتی کی لکھیاں
۱۸	دنیویہ ہندو بھگتی کے کتاب	۳۱	دنیویہ ہندو بھگتی کے کتاب	۳۱	دنیویہ ہندو بھگتی کے کتاب
۱۹	چھوٹے کوئی نہ چاہے	۳۲	چھوٹے کوئی نہ چاہے	۳۲	چھوٹے کوئی نہ چاہے
۲۰	بشن بھگتی یہ کہ بنگال پہاڑ	۳۳	بشن بھگتی یہ کہ بنگال پہاڑ	۳۳	بشن بھگتی یہ کہ بنگال پہاڑ
۲۱	کرم کا تہ پاستا گیان لکھ	۳۴	کرم کا تہ پاستا گیان لکھ	۳۴	کرم کا تہ پاستا گیان لکھ
۲۲	جسکا دن پورس گیسری کوئے	۳۵	جسکا دن پورس گیسری کوئے	۳۵	جسکا دن پورس گیسری کوئے
۲۳	بھگت لکھاردو یہ کہ کتاب	۳۶	بھگت لکھاردو یہ کہ کتاب	۳۶	بھگت لکھاردو یہ کہ کتاب
۲۴	بھگتور کی ان لکھوں اور	۳۷	بھگتور کی ان لکھوں اور	۳۷	بھگتور کی ان لکھوں اور
۲۵	بھگت سچ ہے جو وقتا وقتا	۳۸	بھگت سچ ہے جو وقتا وقتا	۳۸	بھگت سچ ہے جو وقتا وقتا
۲۶	تراج حاصل کر کے لکھی	۳۹	تراج حاصل کر کے لکھی	۳۹	تراج حاصل کر کے لکھی
۲۷	محبت فرم کر کے لکھی	۴۰	محبت فرم کر کے لکھی	۴۰	محبت فرم کر کے لکھی

